Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in universam artis logicam - Cod. Ettenheim-Münster 277

[S.l.], [17. Jahrh.]

Qvaestio tertia

urn:nbn:de:bsz:31-129937

Visual Library

Tractant denique hic multa de pris et 2. Intentionib q̄ qa longum exigunt tractatum. Alibi cōmodius explicari poterunt. q̄ tū cari cognitionē hrē voluerit consulere poterit Heruaeum. Bruxellensem. Zanger. Et haec de vrtib in cōi sufficiant.

QVAESTIO TERTIA.

De vrtibus In Particulari

DVBIVM PRIMVM.

Quodnam sit obtum fōale h. Tractatus vrte sc:
An pdicabile et An sint tm̄ 5 pdicabilia?

Clio 3a 1o q̄sito Responsiua. obtum fōale h. tractatus n̄ ē nāa q̄ substat 2ae Intentioni vrtis sed est ipsum vrte fōalit sumptum p 2 Int: vrtis.

1a pars Chōis pbr. obtum h. tractatus dl̄ contineri sub obto fōali totius loae sed nāa q̄ substat 2ae intentioni n̄ continet sub obto fōali loae ḡo nāa ipsa n̄ erit obtum fōale h. tractatus. ma ē certa ora n. obta partialia alicuius scie dnt obtineri cōtinetur sub obto fōali et adaequato illius ut sup. dictum mi pbr. obtum fōale loae ē ens raōis sed nāa specificatiue sumpta q̄ substat 2ae intentioni n̄ ē ens raōis sed reale ut pat. in nāa humana q̄ substat speciatitati ḡo nāa ipsa n̄ pt ēe obtum fōale h. tractatus.

Pbr. 2o In hoc n. differt loa ab aliis scis q̄ oēs aliae scie sint de ipsis rebus cum naōis vrtib, scie qppe oēs st vrtium, loa v. sit de ipsa vrtite ḡo obtum h. tractatus fōale n̄ erit ipsa nāa sed vrtitas. hac raōe pbr m. 2 pars.

Sed pbr speciatit q̄ vrte fōalit sumptum sit obtum fōale h. tractatus. Illud ē obtum fōale alicuius scie vel tractatus de q̄ passiones demonstrant. sed in hoc tractatu demonstrant passiones de vrte fōalit sumpto ḡo ipsum erit obtum fōale h. tractatus. ma ē certa pbr mi. In hoc tractatu pd demonstrant varie pdicabiliter ut q̄ genus pdicat de pluribus spēs in q̄d. spēs de pluribus numero. Dicā in q̄le q̄d et alia de pluribus sm̄ accns sed pdicabilitas ē passio vrtis ut sup. dictum ē ḡo in hoc tractatu demonstrant passiones vrtis et ḡo vrte erit fōale eius obtum.

quod si Liber iste quod vocat predicabilium hoc quoniam ex eo non sequendi
Auctor et ex urbis plurium definiunt et predicari de multis. Rem
hinc ante et deinde finite ergo et non predicabile.
Circa Numerum Vnum cum predicabilium non est aliqui dissidium.
Verum tamen fuit 5 predicabilia ita quod nec plura nec paciora dicatur.
Ita ipse cum sunt sequenta et vnde fit.
Ch̄s 2m 5 tm̄ sit vnum cum predicabilia nec plura
nec paciora sc̄: Genus, species, differentia. proprium accens.
Ch̄s 1: Iste numerus tm̄ est 5 modi predicandi quia tm̄ est 5 predicabilia. Sequitur
aut est. quia predicat de aliquo aut predicat in quid aut non illi, si non est
aut de plurib̄ specie aut de plurib̄ numero, si non illi vel non illi. Si cum
tam vel non illi. Si non accens si non illi. Si non accens aut. Si non accens quod est plurib̄
ab extra aut quod non plurib̄ sed tm̄ Si non accens cui. Tunc vltra si predi
cat non quod de plurib̄ specie et genus. si de plurib̄ numero et species. si non illi
Si non contrario et differentia. si non illi Si non accens quod est plurib̄ ab extra et proprium.
si non illi Si non accens cui et 5 predicabile sc̄: Accens ge.
Ch̄s. tm̄ ei 5 vnum cum predicabilia sumpta proprie ex composito
physico cum natura, in Composito naturali est tm̄ 5. Compositum sc̄: quam
pars quod hic homo prout est rosa mea et pars quod hic homo ab determi
nantis prout est rosa sua, Proprietas quod est ipsi composito rare sua et
Accidentia quod consumunt composito rare mea vel in hoc v. g. sc̄: ipsum
compositum sc̄: hic Ex: et mea 3: sua et exhibitus quod est hic rare sua
5o: et Accidentia eius vel horum et album nigrum. quod consumunt ei rare
mea et in composito Metaph: non tot sequuntur sc̄: ipsum totum quod est species
Ex: Mea cum prout quod est genus 3 sua quod determinat prout quod est differentia. et Accidentia
quod stantia ab extra quod est proprietas et tandem Accidentia eius quod constituunt
5 predicabile et tm̄ est 5 predicabilia ex tm̄ est 5 modi entis.
Quaerere non solent hic Auctores quam sit hoc Diuisio Aristo: quia
in species Ar Analogi in Analogata Ad hoc Vtile facit sumptum
et Ex. Intentione et genus et quidem generum respectu 5 predicabilium.

probr quod sit genus. Genus est quod praedicatur de pluribus 8. sed verba praedicantur de his
5 in quid et illa species formaliter dicuntur ergo est genus respectu illorum. ma et consequentia
patent probr ma. et in pris certum est quod verba praedicantur in quid de his 5, haec
n. est essentialis praedicatio genus est verba species est verba et sic de reliquis. Et Inter
roganti quid sit genus recte. Rx quod sit verba ergo praedicabilia in quid. quod v. species
ista dicuntur probr. Relationes distinguuntur species penes diversos species
tres sed haec 5 praedicabilia formaliter sunt relationes rationes habentes distinctos tres species
ergo distinguuntur species. ma supponitur ex materia de relatione. probr ma. Genus respi
cit plura species distincta, species respicit plura numero distincta. Caetera verba
alio modo respiciunt sua inferiora sed isti sunt tres species distincti ergo et ipsa verba
species distinguuntur.

Hanc Doctrinam cum Limitatione intelligere debes, non n. habebit
verum si verba accipias pro ipsis naturis substratis, illis quippe cum quidam
sint substantiae quidam accidentia quidam non entia rationis ut videlicet nil sit esse
univocum et consequenter non haec poterunt aliquod genus quod de ipsis univoce praedicetur
Diximus non quod verba sit genus proximum. probr. Illud est genus proximum inter
quod et speciem nullum alium genus mediat sed inter verba et inter haec 5 praedica
bilia nullum alium genus mediat ergo verba erit genus proximum. ma pat probr
ma. nil n. potest assignari quod mediet ergo mi vera.

Quod si quaeras quaeritur sit ergo genus remotum. Rx Genus remotum est ens
rationis Logicum quia inter illud et ista 5 praedicabilia mediat aliud genus sc.
verba ut dictum est ergo erit genus remotum.

Ex His Colliges quod ista 5 praedicabilia sunt species infimae, si namque verba
est genus proximum nec ullum aliud mediat proscelo illa non poterunt amplius dividi
in plura species sed tantum numero, alias haberet aliquod genus proximius quod tamen non admittitur

Arg 3o. Oblum formale dicitur omnia quae in scientia tractantur sed verba non obtinent omnia
quae in hoc libro tractantur ergo verba non erit oblum formale h. libri. ma pat probr ma.
In hoc libro agitur de Individuo sed verba non obtinent individuum mio potius illud

excludit tamquam sua natura stratum quo minor vera. Et secundum ea
quod dicit Porphyrius in hoc libro agit de individuis primarius quam
ma. agit de individuis secundarius omnibus ma. et eodem modo Et ad m. et omni
modo sicut. Ad ultimum quod secundo confirmat continuat eorum quod in sua
tractatione cum quod individuum consideratur tum secundarius eodem in modo illud
contrahit vocatur secundarius sic: et ipsum individuale.

Ad 2. Dato aliquid verte quod neque quod nec nullum et istis
quod individuis enumeratis quod non est tum est plura. Sed non quidem hoc
verbis sed non quod neque quod nec nullum et his quod non verum. Idem
Argumentum fuit de universali secundum quod dicit de plurali et hoc non quod neque
sicut nullo modo aliquid aliud quod idem quod unum. Et quod ad et Ad probat.
dicit Aliquis hoc quod verbis tacite sumendo verte sicut non eos dicit verte secundum:
quod verte gratia quod ma. et secundo quod sit verte tacite sumptum omnibus non potest quod
non sit sicut neque quod sed nil hoc sic nos. Ad id de universali secundum dicit. quod sit
verte completum de quod non sumo hic non quod sed de simplici.

Ad 3. Nullum quod est contrari sub sua specie sed verte omnes sub sua
specie sic: sub quod quia verte quod quidem quod quod verte non potest dici quod respi
ciendum. ma pat. quia quod habet sub sua specie quod non est omnes sub sua
specie Et et ma. nullum quod est omnes sub sua specie contrahit secundum ma:
accidentalis sunt denominantur quod ma. eodem modo distinguens ma. Verte
contingit sub quod contrahit quod ma. accidentalis et denominantur secundum ma.
hoc non repugnat sicut patet.

Praesens Libellus de 5 Vocibus conscriptus quod a Porphyrio philosophus
Tyro ad Chrysaorium Patricium Romanum quem fundamenta Artis
capere non potest a Porphyrio philosophus aliquis mysteriosum quem sum potest ni plurium
alterum cognitionem denuntiare. Porphyrius philosophus eius satisfaciens scripsit hunc
libellum de 5 fundamentis cum quaesitum hoc quod Introductionem appellavit
quia quem ad cognoscenda fundamenta Artis introducimur. Et sunt Aliquis
est h. libelli explanationem et intelligentiam summaque vos et vriam quod eum sine
illis fundamentis Artis de qui. infra nobis agendum est cognosci aut penetrari
nequit sum potest, cum non fundamenta partis consistant in ordinatione generum

et species, hanc certe seriem nullus apprehendere poterit nisi prius quod sit genus quod species agnoverit. Fuit a. Porph. mitio Christianus sed propter virginem quandam cum Christiano habitum turpiter postea a fide defecit. Haec de libello.

DUBIUM SECUNDUM.

Utrum Definitio generis a Porph. tradita sit bona et an sit essentialis.

Ch. 1. Definitio generis a Porph. tradita bona et legitima est. Est a. definitio illius haec. Genus est quod de pluribus specie differentibus in eo quod quid praedicatur. Haec Ch. est communis, omnes n. unanimi consensu Porph. definitionem recipiunt. Ex Expl. definitio locum generis obtinet ly praedicari de pluribus per hoc n. convenit genus cum caeteris praedicabilibus quae de pluribus affirmantur. Per ly specie differentibus differt genus a specie quae non praedicatur de pluribus specie. Per ly in quid differt genus a proprio quod non praedicatur in quid. differt 2o ab accidente. 3o m. a differentia quae non praedicatur absolute in quid sed in quale quod hoc est per modum alteri adiacentis. Exempt. sit animal quod dicitur genus quia in pluribus praedicatur de pluribus specie differentibus, praedicatur n. de homine et bruto quae duo specie differunt, illa dicuntur specie differre quae habent differentias differentias unum genus intrinseco dividentes ut rationale et irrationale. Praedicatur m. ultra animal de illis in eo quod quid. Interrogante n. quid sit homo quod brutum recte Rx animal.

Ch. 2a. Haec definitio Porph. non est essentialis sed accidentalis propria seu descriptiva.

Hanc tenent m. communiter Auctores. et plures ratione. Illa definitio quae datur per proprietatem est accidentalis propria seu ut descriptiva sed haec est talis ergo non est essentialis sed descriptiva. ma. pat ex Jum. p. 1a dub. 10 de def. plures mi. haec definitio datur per praedicabilitatem sed praedicabilitas est proprietas ut ergo datur per proprietatem. mi. pat ex dictis sup. n. dictum est ex eo quod aliquid potest esse in multis sequitur tamen proprietas quaedam quod potest praedicari de multis ergo praedicabilitas est proprietas quaedam fluens ab essentia ut ergo genus a. est ut ergo si ergo definitur per praedicabilitatem aliquid definitur non essentialiter sed descriptive.

Cho 3 Centralis et quasi dilatata genus definitionis hoc est.
Genus est vrte respiciens plures species in eo quod quid.

Ter. Illa est definitio centralis quia dat quod genus et etiam sed hoc definit et designat
quod est centralis. ma pal. plus me genus in hac definitione est vrte quod est dictum est
genus respiciens predicabilium. Dicit respiciens plures species. quod non differt
a specie genus quod ella non respicient plures species sed tm plura munera. quod non
differt a genere et accidente et mi a dicit quia licet predicat non tm absolute
in quid sed in ili quod hoc est quod modum alteri dicendi, Genus v predicat absolute
in quid, tamen aliqui quod modum quod se habet.

Aliqui aliter dant definitionem. Vel Genus est vrte cui subiciuntur plures species
quidditatum. Item Genus est quod pluribus speciebus in quid. Aliqui hoc mi. Genus
est vrte cui multas species differentibus tamen pars centrie et modum quod
se habet, quia definitio bona est et a nra non multum distat si tm recte intelligat.
Et quidem hoc ultimum definitionis habet bene explicat nam genus non refertur si par
tientis predicam quia illa quia Porph non est explicate assignata, intelli
gunt tm habet chari quod illam. et non ipse est genus predicat de pluribus species differ
entibus in eo quod est predicat de illis ut pars centrie supponens et consistens
centrum quia non et de inferiores centra sunt recte de centra hominis.
Similiter ex ipso quod species predicat tm & predicat ut tota centrum indivi
duum non tm superadditum dicit, individuantes quia pertinent ad centrum
rei sed tm ad potentiam manum. differt ergo genus a specie in precisi et
Porph quarta sonant quod hoc est predicat de pluribus species differentibus
sed quod predicat ut pars centrie, species v predicat ut tota centrie et
hoc dicit mit genus et species colligit ex ipsa definitione supra assignata
et explicata. Modus est diversus predicandi sunt respiciendi inferiora
diversificant tamen predicabilia.

Ter Ultimam Part. in illa definitione possitum differt genus a dicit quod
est predicat in quid ad modum quod se habet hoc est ad modum alterius
mai cum species cum alia sua species adiecit, dicit non ut dictum est licet
predicat in quid, cum sit pars centrie, tm quia dicit illam esse cum modum

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

adiacentis non habet eundem modum praedicandi et consequenter non est idem ut ita cum
praedicabile cum genere sed specie ab illo diversa.
Ex hoc facile solvi poterit argumentum quod contra probari solet ex plura praedicabilia
quam 5. quod est huiusmodi. Genus per hoc differt a specie quod illud praedicetur
de pluribus specie, ista de pluribus numero &c. ergo in differentia subalterna et
differentia ultima distinguuntur specie quia illa praedicatur de pluribus specie haec de
pluribus numero differentibus quod patet. Ratio autem non est differentia ultima et praedi-
catur de Petro et Paulo per tantum numero differunt. Sensibile vero quod est differentia
subalterna praedicatur de homine et Leone per specie differunt. consequentia recte inferitur
non enim unde maior ratio unius quam alterius. Ad quod facile patet responsio dictis.
Illam distinctionem quae inter genus et speciem intercedit non praecise sumi ex eo
quod genus de pluribus specie species vero de pluribus numero praedicetur sed sumi ex eo
quia habent omnino diversum modum praedicandi ita quod genus praedicetur ut pars essentiae
species ut tota essentia. quod diversus modus praedicandi ut explicatum est in ipsorum
definitione continetur. Differentia vero infima et subalterna semper habent eundem modum
praedicandi sive dicantur de pluribus numero sive specie differentibus, sensibile
siquidem praedicatur de homine et Leone in quantum quod hoc est per modum adiacentis
eodem modo praedicatur rationale quod est differentia ultima de Petro et Paulo quare
differentia ultima et subalterna non distinguuntur specie quia non habent tres formas
specie distinctas. formaliter enim, manifestum quidem certum est quod differunt specie, sed
in modo respiciendi et praedicandi plane conveniunt, ex quo modo ratio formalis
tamen in praedicabilibus est desumenda.
Arg. 5. Quod desinit essentialiter per genus et differentiam illud desinit sed genus
in eo non potest per genus et differentiam desinere ergo non potest essentialiter desinere. ma-
ostat. Probatur minor. genus in eo comprehendit sub se eo suprema genera praedicamentorum
sed haec suprema genera non habent sup. se aliud genus alias non essent suprema genera
ergo genus in eo non habet aliquid genus per quod possit essentialiter desinere. Respondeo ma-
et negando minorem. ad probationem illarum respondeo concedo ma et dico minorem. Genera suprema non
habent supra se aliud genus si considerentur secundum suam entitatem vel secundum
suas naturas reales quae in praedicamentis coordinantur secundo modo. si considerentur
secundum entitatem sive quantum habent secundam intentionem generis negando minorem. hac non.

raõe habet genus et hoc genus est virtute, non quidem respectu illorum praedicamentorum
quatenus secundum quas naturas reales absolute considerantur sed quatenus habet esse cognitum
et abstractum a suis inferioribus specie differentibus raõe cuius esse est virtutis
et gratia formaliter logice.

Arg. 2º Idem non potest esse inferius et superius respectu eiusdem sed si genus in communi
definiretur per aliud genus esset superius et inferius respectu eiusdem ergo genus in
communi non potest definiri per aliud genus, ma pat inferius et superius sunt opposita quae
non possunt uni et eidem convenire. probatur mi. quod esset in potentia superius illo gratia
per quod definiretur quia genus in communi est superius ad omnia gratia in particulari sed
genus per quod definiretur genus in communi est aliquod genus in particulari ergo esset superius
respectu illius, quod v. m. esset inferius illo probatur quia omne quod definitur per genus est
inferius ad illud per quod definitur ut pat in homine qui est inferior ad animal,
quia per illud tanquam per suum genus definitur ergo m. genus in communi erit inferius ad
illud genus virtute sed per quod definitur et in hoc convenit genus cum aliis virtutibus
quae omnia sunt inferiora respectu virtutis quod est genus proximum illorum. Ex dicto ma.
Idem non potest esse superius et inferius respectu eiusdem secundum eandem raõem
concedo ma. secundum diversam raõem nego ma. et eodem mo. Ex ad mi.

Ex Ultra h. D.B. quod genus per quod definitur genus in communi continetur sit virtute
in quo continetur omnia praedicabilia conveniunt, quod virtute est superius et inferius
gratia in communi quod definitur sub diversa raõe, superius quidem est continetur
inferius accidentaliter et denominative, quia accidentaliter denominatur
genus in particulari, quatenus ab omnibus praedicabilibus praecinditur quae specie dicuntur
in raõe praedicabilis et sic induit raõem gratis in particulari. Eadem raõe
genus quod nos hic definimus est superius quod virtute in ipsius definitione posito non
continetur quia virtute continetur non est genus alias omnia praedicabilia essent gratia
sed est superius accidentaliter quatenus est genus in communi sub quo continetur hoc genus in
particulari cui raõ gratis accidit, est v. inferius continetur hoc n. est continetur
praedicatio genus est virtute quae duo non repugnant sed bene possunt uni et eidem
convenire secundum diversam tamen raõem praesertim in illis intentionibus logicalibus
per hanc doctrinam solvitur m. aliud argumentum quod fieri solet in hunc modum.

Nihil pt desinere centiatur nisi sit species sed genus non est species mio specie defin
guitur ab illa ergo non centiatur desinere. Rx dico ma. Nil pt desinere nisi
sit species in eo et centiatur nego ma. nisi sit species in particulari et acci
dentaliter concedo ma. sed genus non est species in eo et centiatur concedo ma. non est
species in particulari et accidentaliter nego mi. ergo non pt desinere centiatur
nego consequentiam. Ex eo n. quod genus abstrahitur ab omnibus generibus quae in ratione generis tantum
numero differunt constituitur accidentaliter et denominative quidam species in
particulari, sicut in hoc ex eo quod abstrahitur a Paulo et Petro qui tantum numero
differunt accidentaliter et denominative constituitur in ratione alicuius speciei parti
cularis ex quo tamen non licet inferre quod genus praedicabile genus sic non distinguitur
a specie 2o praedicabili, quia secundum praedicabile non est haec vel illa species in
particulari sed species in eo, genus a. non est species in eo sed in particulari, sicut
in differentia est species respectu aliarum differentiarum solo numero differentium et tamen non
sequitur ex hoc 3 praedicabile non distingui a 2o.

Arg 3 Haec Porph. descriptio nullum habet definitum ergo non est legitima consequentia
pat. pbr ans. definitum h. descriptionis non est 2 intentio generis neque natura realis
substrata intentioni neque aggregatum ex natura reali et intentione 2a ergo
nullum habet definitum. pbr ans in pris quod definitum non sit 2a intentio
generis, illa non praedicatur de pluribus specie differentibus sed tantum numero ergo non
est definitum in hac descriptione quia illud praedicatur de pluribus specie. quod non sit
ipsa natura pbr. Descriptio convenit centiatur definito ut pat in animali rationali
respectu hominis sed natura animalis v. g. aut plantae non convenit haec descriptio centiatur
ergo natura non est definitum in hac descriptione. pbr mi. praedicabilitas formaliter
est ens rationis, sed nullum ens rationis convenit centiatur enti reali ergo nec
haec descriptio convenit centiatur naturae reali quia intrinsece claudit praedi
cabilitatem ut ex ipsis terminis pat. quod tamen 3o definitum non sit aggregatum
ex natura reali et 2a intentione pbr. Nullum ens per accidens pt centia
tur unica descriptione definiri sed aggregatum ex natura reali et 2a intentione
est ens per accidens ergo illud non erit definitum h. descriptionis ma pat.

nam una entia unam hꝫ hl definiendum sed ens q̃ accidit ñ hl unam
entitatem qd nec hl unam definiendum. Quod v. aggregatum hoc ex nata
realiter et ex Intent. sil ens q accidit alteri pat. cum nihil n. ñ hꝫ ex rebus
ad Summa p definiendum specialiter sed ex rebus q̃ sit plane omnibus indi
mis et tertio qd ñ pl definiri.

Hoc Argtm patet quia non sol definitum in definito assignata à Porphi
Ad qd Dx definitum h. definitum ñ ex nata realem q subsistunt ex
intentiones ut bene probat ex ratione nec m̃ ex aggregatum neq ex Intentiones
quas in abstracto ut bene m̃ probat argtm sed definitum h. definitum ex
ex Intentione in concreto. Ex Intentione in abstracto ex ipsa sua natura
un quas ij nata sunt denominare quia et hoc sua in abstracto non est
generalitas. Ex Intentione in concreto nil ex aliud ipsa sua illa relationem
rationis quod denominat ipsam naturam ut sit in ipsa nata postea suum esse
ipsi realem et hoc ex Intentione in concreto non quia ex trij connota
ting diversos sensus et Intentiones.

Ad argtm qd Dx neqdo ens ad qd. distinctum definitum in hac definito
ñ ex Intentione in abstracto secundo ens, ñ d ex Int. in concreto ergo ens
et hoc intentiones in concreto convenit entitatibus definito assignata.

Otra Ex Intentione quas nullum hl matte cui applicetur, qd ñ definit,
hoc Ex Intentione in concreto. sed pat. qa ex concretum hl matem et formam
sed pte ens illud matte nec est ens reale aut rationis sed nullum hoc pl dici
qd nullum etiam hl matte, pte ens in pte ñ ex ens reale alias entia rationis
ñ possent hoc rationem quas qd habuerunt ex. Verbatus n. habet ex ens rationis et
ñ est dictum ex, ex quas respu s p dualitatem, neq in matte quas ex ens
rationis alias nulla nata realiter posset ex abstractum h. Ex Intentiones generales
sed hoc falsum ex pat in arte qd nunquam quas dicit respu brutis et horis.
Ad hoc argtm neqdo ens qd quas Ex: nullum habeat matte cui suam rationem
formalem applicet. ad qbal. dicit matte quas neq ex ens reale tm nec rationis
tm nec m̃ ex aliqd unum abstractum ab ente reali et rationis, alias dicit
ente reali et rationis aliq nata uniuersa cum ipsa tamen nemo admittit.

sed mediate quod correspondet 2° intentioni genus in eo quod est nam generica
[illegible] modum unius mediatis communitate et hanc ~~[illegible]~~ communitatis vel unitas
provenit ab eo quod omnia illa sunt denominabiles ab illa 2a genus intentione una est cuius
[illegible] dici unum [illegible] cum mediate 2° generica

DUBIUM TERTIUM.

Utrum Genus praedicetur ut totum et ut pars de specie et an genus in una specie possit conservari?

Nota 1. quod triplex sit praedicatio alia directa alia indirecta. Praedicatio directa
dicitur illa, in qua id praedicatur quod habet se ex sua natura ut forma respectu subiecti, indi-
recta dicitur illa in qua id quod secundum naturam habet se ut subiectum, praedicatur de forma. [illegible]
[illegible] hoc modo describunt. Praedicatio directa est in qua id quod aptius est praedicari praedicatur
ut homo est animal. Praedicatio indirecta est illa in qua id quod ex sua natura aptum est
subiici praedicatur ut animal est homo.

Per hanc descriptionem [illegible] deceditur. Praedicatio in praedicatione habet se ut
forma respectu subiecti et subiectum habet se ut materia respectu praedicati, unde quod
dicitur directa quando forma habet situm praedicati et quando materia habet situm
subiecti, sed a subiecto est ante copulam, praedicati post copulam. Exempli
praedicationis directae est haec propositio Petrus est albus, quia album significat formam Petri
quae naturaliter enuntiatur de illo, sicque habet situm praedicati quod sibi debet
forma, haec a propositio album est Petrus est praedicatio indirecta quia id quod habet se ut
materia ponitur loco formae, similiter quando superius praedicatur de inferiori est prae-
dicatio directa ut Petrus est homo, homo est animal. Ratio est quia superius [illegible] habet se ut forma
[illegible] quum recipitur in inferiori tamquam in subiecto, at quando inferius praedicatur de superiori
praedicatio est indirecta ut quando dico animal est homo, homo est Petrus [illegible] [illegible] [illegible]
superiorum. Praedicatio directa simpliciter appellari solet praedicatio, indirecta [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quando [illegible] [illegible] [illegible] an genus praedicetur de specie ut
totum vel ut pars intelligi debet de praedicatione directa non a. indirecta.

Conclusio 1. Genus praedicatur de specie ut totum et ut pars.

Est S. Thomae [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 15. Genus praedicatur de specie ut genus [illegible] [illegible]
dicari ut genus nisi sit [illegible] et totum [illegible] [illegible] amplectens plures species
quod genus praedicatur de specie ut totum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] minor.

Gnus ut vrtis dicit respectum et aptitudinem ad cendum in multis et specie distinctis
quod ut gnus continet plura specie sed ut continet plura specie est totum quoddam potentiale
quod gnus predicatur de specie ut totum.
Quod predicatur ut pars patet per ex dictis Ex Ratione Gnus predicatur de specie ut
quod componens illam sed predicari ut componens est predicari ut partem quod
gnus predicatur ut pars.
Hac Chro quando asserit gnus predicari ut totum intelligi debet ut totum potentiale.
quod sit totum potentiale petendum est ex summulis ex dicto de divisione vti de di
visione totius potentis et actualis equivoce. Et patet quod gnus non sit totum actuale
respectu specierum aut minus derivatum, Totum actuale intrinsece claudit suas
partes ex quibus actu componitur sed animal v. g. non claudit intrinsece hominem et
brutum, rationale et irrationale actu, alias ubicunque reperitur animal ibi esset homo
et rationale quod omnino falsum est, esse v. gnus totum potentiale probatum manet ex
choe.
Et patet insuper hac Ratione. Totum potentiale nil est aliud ijm quoddam superius
ad sua inferiora sed animal v. g. et aliud quodcunque gnus est superius quod ad
species et derivatas quod est totum quoddam potentiale respectu illarum.
Rursus quando in Choe dicitur quod Gnus predicetur ut totum et ut pars.
Lo vt patet Et sum. specificative et reduplicative si sumatur ut
specificative certum est quod gnus predicetur de specie ut totum potentiale et
ut pars, ad hoc non nil aliud petitur ijm ut id quod de specie predicatur sit
totum potentiale et pars actualis Metaphisice sed animal v. g. est totum potentiale
et pars Metaphisice quod predicatur ut totum et ut pars specificative, nam patet
et in pris quod animal sit totum potentiale pat. quod v. m. sit pars Metaphisice patet.
animal vere componit hominem vel speciem sive illa compositio sit realis sive
rationis sed nil potest aliud componere nisi sit pars respectu illius quod animal erit
pars respectu hominis. Si Lo vt sumatur reduplicative ita quod sensus sit
rationem totius et rationem partis esse rationem formalem quod predicatur de specie falsum
est, si reduplicet ita quod ratio totius et partis sit conditio ad hoc ut genus
predicetur de specie verum est. Item patet id quod predicatur in ratione generis de
speciebus est illis essentiale sed ratio totius potentialis aut partis non est de essentia specierum

quod ratio totius et partis non est ratio realis quae conveniat in ratione generis. maior
constat quia pars materia de essentia non hominis non est illa partialitas realis quae manet indiffe-
rens ad plures species distinctas. nec materia de essentia illius est quod sit pars metaphy-
sica. minor probatur quod ratio totius et partis non est ratio realis quae de speciebus conveniat.
2. probatur. ut animal conveniret de homine vel alia specie petit tamquam conditio-
nem ut sit persona in divinis sed ut est persona est totum quoddam potentiale
et est non pars, qua ut persona subsistit et completur, affert rationem partis respectu
speciei quod ut genus conveniat de specie petit tamquam conditionem quod sit totum potentiale
et pars metaphysica.

Conclusio 2. Genus ut est totum quoddam actuale potest potentiale.
conservari in una specie et in uno individuo non valet totum
Probatur prima pars. Genus v.g. animal ut est totum actuale dicit suam convenien-
tiam essentialem viventis sensibilis sed haec convenientia potest conservari in
una specie animalis homine v.g. et in uno individuo quod genus ut est totum
actuale potest in unica specie et in uno individuo conservari. maior constat
probatur minor. animal in homine est vivens sensibile neque rationale angeli animalis suam
convenientiam essentialem quod secundum illam potest in unica specie conservari.
2a pars conclusionis probatur. Genus ut est totum potentiale dicit aptitudinem esse
in multis speciebus distinctis sed haec aptitudo non sufficienter ut unica species
quod sequitur probatur. maior patet ex definitione generis supra assignata. minor. genus ut respi-
ciens plures species, in quibus aptum est esse. minor probatur aptitudo generis ut est
habentia petit plures differentias contrahentes oppositas sed unica species habet
unicam differentiam nec non potest plures habere quod ut unica species non potest habere
aptitudinem generis contrahendi. maior probatur haec n. est essentia generis quod respiciat
plures species et plures essentias ~~adeunt~~ contrahentes oppositas consequenter
quod maior nota. minor est clara, nam aliis si unica species habent vel habere possent
plures essentias contrahentes oppositas differret ab aliis speciebus. et non differret.
primo differret quia habet suam propriam differentiam quae ipsam distinguet ab
aliis speciebus. deinde non differret quia habet differentiam eandem aliis speciebus.

Pbr 2o. Gnus in unica specie vel individuo non habet totam formalem perfectionem
ijm ex sua natura ut est totum possibile postulat ergo ut sic non potest in unica specie
vel individuo conservari. Ostenditur pat. pbr ant. formaliter perfectio generis ut est totum
possibile est differentia quae actuant et perficiunt ipsum genus sed has differentias perficientes
non habet in unica specie vel individuo ergo genus non habet in totam formalem perfectionem
in unica specie ergo in unica specie nequit ut totum possibile conservari.
Quod de genere in hac Chore probatum est ne inserius idem repetere debeamus
in asserendum est de specie. quod sic: species ut totum possibile respectu inferiorum
nequeat conservari in unico individuo, bene v. ut totum actuale. pbr hoc 2.
species ut totum actuale tantum dicit sua formalia contrahentia sed haec possunt
conservari in unico individuo ergo.
2a Pars quod species ut totum possibile nequeat in unico individuo conservari pbr 1.
Species ut totum possibile est quod determinabile per differentias conditiones individuantes
sed differentiae conditiones individuantes nequeunt in uno individuo reperiri ergo nec in 8.
ma. ostendit est n. species vere aptum contendi in pluribus numero differentiis quae distinctio
desumitur a conditionibus individuantibus. pbr mi. nam alius unum individuum
esset plura individua, differret et non differret ab alijs quod falsum est.
Pbr 2o. Species ut totum possibile est vere sed vere ut sic petit ~~plurium~~
inferiorum ergo ut totum possibile nequit in unico individuo conservari. ma.
pbr. species ut totum possibile nil aliud dicit ijm aptitudinem contendi in
multis continens illa in sua potestate sed haec aptitudo est propria veritas ergo
species ut totum possibile est vere. mi. pbr. ex ipsa definitione veritas quod est unum
aptum contendi in multis. ergo. Haec ratio a fortiori idem probat de genere
et omnibus alijs verbis quae loco considerata salvari nequeunt in uno individuo
aut saltem sed ex se petunt inferiorum multiplicationem.
Hic nonnulli ponunt discrimen inter speciem et genus Asserentes speciem
posse conservari in uno individuo, non v. genus in unica specie, quia Auctores
si loquantur de specie vel totum actuale est audiendi sunt.

Si v. de ea ut totum possibile recipiendi. Species n. ut totum possibile non
minus respicit plura individua quam genus plures species. Sed secundum illos genus non
conservatur in una specie ut totum possibile ergo nec species ut totum possibile
potest in unico individuo conservari. Verum quidem est ex parte generis maiorem
quandam esse rationem quare neque genus posse conservari in unica specie quam speciem
in unico individuo, quia differentia quae genus potestative continet et in ordine ad
~~et in ordine ad~~ quae totum possibile dicitur intrinsece illud perficiunt et superad-
dunt illi novam quandam perfectionem, differentiae vero individuantes quae species in potentia
continet illam non intrinsece perficiunt sed tantum materialiter conficiunt
et ratione huius aliqui Auctores dicunt speciem posse conservari in unico indi-
viduo non vero genus in unica specie.
Sed hi Auctores loquuntur de specie ut totum actuale non ut totum possibile
sicut ex illorum rationibus apte colligitur.
Arg. 1. 3a 1. Si genus praedicatur ut totum quoddam genus in modo praedicandi non differt
a specie sed hoc non est dd. ergo non praedicatur ut totum. mi. patet nam alias genus et
species non constituerent diversa praedicabilia quod non est dd. ma. probatur ex dictis.
species n. in hoc differt a genere quod ipsa praedicatur ut totum hoc est ut asserens
totam essentiam sub hoc de quo dicitur genus v. praedicatur tantum ut pars speciei ergo genus
non praedicatur ut totum.
Deinde. Videtur repugnare quod idem praedicatur ut totum et ut pars ergo genus non
praedicatur ut totum et ut pars, ~~ratio~~ nam plus ratio partis et ratio totius repugnat
ergo &c. Rx 1. et 2. ma. Si genus praedicatur ut totum eodem modo quo species non
differret a specie ratione ma. Si genus praedicatur ut totum diverso modo neque ma. et
sic se res habet, genus n. licet conveniat cum specie in hoc quod est importare
totum compositum vel totam essentiam, adhuc tamen differt ab illa in modo
importandi nam species v. g. hoc affert determinate essentiam animal sive et rationale
ab genus nempe animal determinate tamen affert proprium intrinsecum, rationale v. non affert
nisi ~~sed~~ indeterminate et indifferenter. Rx V. Genus praedicari ut totum
possibile, speciem ut totum actuale, hoc est actu continens totam essentiam
et hi duo modo praedicandi sufficiunt ad diversificanda praedicabilia.

Ad 2. Rx 1. Repugnare quod idem sit totum actuale et pars actualis
non v. quod idem sit totum potentiale et pars actualis. et hoc modo se habet genus
respectu speciei. Animal enim in partibus est pars actualis quia cum differentia componit hominem
et non est totum potentiale quia in potentia continet non alteram partem essentiae.
Rx 2. Ad 1. ans repugnat idem praedicari ut totum et ut pars physicae;
concedo ans, Metaph. negatur ans. est dicere quod partes physicae repugnat esse
totum et non toti physico repugnat esse partem, ut patet in composito physico
quod non est pars formae sed vel materiae. Similiter pars physica nequit esse totum com-
positum et ideo tales partes physicae non possunt praedicari in recto de suo toto,
falsa est enim propositio haec homo est materia, sed tantum praedicantur in obliquo ut homo est
compositus ex materia et forma. at v. pars Metaph. bene potest esse totum potentiale
et est ita totum potentiale bene potest esse pars speciei Metaph. tamen, quia et
partes Metaphysicae intrinsece connexum est quod sit totum quoddam potentiale
et ratione huius habet quod possit praedicari in recto de specie.
Arg 2. Si genus praedicaretur ut totum potentiale, praedicaretur ut quod indifferens
et consequens sed genus non praedicatur de specie ut quod indifferens ergo non praedicatur
ut totum potentiale, ma. probatur. totum enim potentiale est verbi gratia est quod indifferens
et consequens, mi. probatur genus v. g. animal quando praedicatur de homine praedicatur ut
quod determinatum per talem differentiam ad hanc speciem sed quod praedicatur
ut determinatum non praedicatur ut quod indifferens ergo genus non praedicabitur
de specie ut quod indifferens nec ut totum potentiale.
Rx Hoc argumentum recte probare, genus non tantum praedicari de specie ut totum potentiale
sed non ut partem Metaphysicam quod nos libenter concedimus. non tamen probat genus nullo
modo praedicari de specie ut totum potentiale quia genus praedicatur de specie secundum
quod in potentia ipsam continet, per differentiam v. tantum limitatur tanquam per conceptum
sibi extrinsecum explicitum quia non tollit eius differentiam.
Arg 3 ad 2. Genus et species identificantur essentialiter ergo possibile specie ponere
non genus ergo genus poterit salvari in unica specie. 1a obiectio probatur quia nihil potest
esse sine illo quod est sibi essentiale alias aliquid posset esse sine sua essentia

Et absurdum est. ans. pbr. quia praedicatum contrahitur de specie ut aliquid de homine
ergo genus et species identificantur contrahitur et sermo est hic de genere et specie
manentibus hoc est per ipsas naturas substrahitur istis 2. Intentionibus generis et speciei
Rx conced. ans. et 1o. cons. ergo posita specie ponitur in genere quia ad praedicata
contrahitur et ut totum actuale concedo consequentiam. ponitur in genere secundum totam
eius potentiam negatur consequentia. et eodem modo distinguitur alterum cons. et hoc
argumentum probat tantum genus salvari in unica specie inadaequate, non v. adaequate.
Arg. 4. Illa potentialitas generis vel est aliquid reale vel rationis, neutrum potest
dici ergo fictitia est haec distinctio de toto potentiali. pbr. min. in pbr. non est aliquid
reale quia omne quod est reale in genere aliquid v. g. salvatur in unica specie homine sic
ergo si haec potentialitas aliquid reale est salvabitur tota in unica specie quod est
contra dicta. Nec tamen est aliquid rationis quod pbr. Actus ad quem ordinatur haec
potentialitas est ens reale ergo et ipsa potentialitas aliquid reale erit consequentia patet quia
ratio potentiae desumitur ex actu. ans. pbr. aliquid non contrahi per ad hanc
speciem per differentiam est aliquid reale sed iste est actus ad quem ordinatur potentia
talitas generis ergo ans. verum. Rx negando min. est enim illa potentialitas non reale
aliquid sed rationis. fortiter loquendo ut supra. agentes de ultimo in eo dixerunt
eius potentia ad contrahendum in multis tantum habet esse dependentiam ab illo. quamvis manentibus
aliquid reale sit, ipsa scilicet natura substrata. Ad Imp. Rx quod actus ille
ad quem ordinatur potentialitas generis fortiter sit in aliquid rationis, aliquid non
determinari per rationale ut sic non est a parte rei, non enim datur aliquid actio realis
independens ab illo mediante qua determinetur aliquid ad hanc speciem per
differentiam quia aliquid a parte rei non est determinabile fortiter sed habet rationem
determinabilis et determinati per rationem. Et hac ratione actus ad quem ordi
natur potentialitas generis erit aliquid rationis fortiter. Et haec solutio maxime fundatur
in sent. cont. a Thomistis recepta. quae statuit compositionem ex genere et differentia
non realem sed rationis tantum esse.

Arg. 5. Facta suppone naam aliqm genericam in unica tm spec
reperiri v. g. aral in solo hore uti post diem iudicij contingit poet
foari vera ppo ista sc: ho e aral in qua pdicarch aliqd urle sed
n pdicarch species nec dria nec pprium aut accidens go gns conservarch
in unica spec, Item posito eodem casu talis species poet definiri sed ois
defio constat gre et dria go tunc gns cet in unica spec.
Rx admittendo in casu relato poe gns pdicari ut pbat argtm et m poe
speciem talem definiri et qdem gns pdicarch ut totum poate sicq
ponerch in eius defio sed negatq qd tunc conservarch in unica spec qlis e totum poate
non n. illa species exhauriret adaeqte illius poatitem sed tm inadaequate.
Conservatio a. pfecta poe desumenda e ex actu adaeqto respondente et ex:
hauriente illam qd tunc in casu posito non contingeret. Alij dicant
qd in casu posito conservarch gns Metaphm n Lovm q solutio m
suam hl pbabilitem.

DVBIVM QVARTVM.

An Genus quatenus gns praedicetur de solis speciebus.

An vero m de Individuis specierum?

Duo nobis in pnti dubio st examinanda multum int se connexa. 1 mi
e An gns immediate pdicetur de spec. ita qd immediatus trs quem gns res:
picit sit species vel aliud. 2. An gns tm pdicetur de spec. ita qd adaeqtus
trs illius sit species tm, respu v. individuorum n pdicetur ut gns sed alio
distincto mo.
E Res. N. 1. Trum immediatum dici illum q seipso et nullo alio me
diante trat aliquem respum sive transcendentalem sive pdicamentalem
ut lumen v. g. Dr trs immediatus visionis qa trat illam seipso nullo
alio mediante, trs immediatus e ille qui raoe alterius terminat –
ut color pt dici trs mediatus visionis qa trat illam raoe luminis.
N. 2. Trum adaeqtum dici illum q ita trat respum aliquem ut alium
trum respicere n queat q raoe trs adaeqtus poe visionis e color qui
ita trat illam ut ad nil aliud poet se extendere, qiqd n. attingit dt

aliq̃ calore cū affectum. Ergo mādrāgōra ille, q̃ habet tēl aliquem
respectū n̄ tū solū sed aliū simul tēnt. et alibi. dicit, tēg mādrāgōra
nūs q̃ habet tēl n̄ tū solū sed n̄ alij colores pōnt trahere. hic ergo

Chō 1: Respectū grātie immediate tēnt spēs et ille illius grātie
immediate p̄dicat, constituitur respectū illius, vere in ratione grātie
cum et p̄ p̄dicabilis.

Hic Chō cōst̄ recipit ab Auctoris cyclopedia quōdam q̃ immediatum tēnt
grātie constituunt habitudinem in q̃ cōd spēs et individuum. Sed
q̃ p̄ pars Chō n̄ra. illa immediata tēnt respectū grātie q̃ immediate
spēi dicunt sed ipsa spēs p̄ q̃ immediate hoc mō dicunt, individua n.
ratione rationis specifica spēi dicunt q̃ spēs immediate terminant grātie respectū.
2ª pars p̄ti. Illud p̄dicat immediate de aliq̃ q̃ n̄ p̄t glari q̃ alium rationem
priorem communiorem illi sed q̃ grātie communior spēi n̄ p̄t glari per
aliam rationem priorem communiorem illi q̃ grātie immediate p̄dicat de spēi.
ma. patet, mi. n̄ constat. nam q̃ aliū communior tamen aut hū
non p̄t q̃ alium rationem priorem sed immediate competit q̃ grātie immediate
p̄dicat de spēi.
3ª Chō pars q̃ grātie respectū spēi habet naturam rationis grātie q̃ tēt.
Ex dictis Porph. et cū philosophis confirmatur definientium grātie in ordine
ad spēi q̃ respectū illius habet naturam rationis grātie. Ex q̃ ratione n̄ p̄t
tamen glari immediatum tēnt grātie cū spēi. q̃ relatione finis definiunt
q̃ finem tēnt immediatum definiri solent sed Porph. definiunt grātie quod
est q̃ relatum in ordine ad spēi, q̃ spēi immediate terminant
respectū grātie.
Ult. vlt. In Auctores asserentes immediatum tēnt grātie et cū spēi Hic
individuum. Grātie et assignari aliqui tēg immediate quem respiciunt sed hic
n̄ p̄t cū individuum q̃ individuum sibi grātie n̄ ratione sui sed ratione spēi
dicit n. Dicitur aut q̃ hō i aut q̃ spēi est immediate tēg grātie

qa ratio sui et non ratio alterius subiecti aut. Consequens patet ex dictis de tribus immediatis.

Sed contrarium nondum consequens quia nec individuum nec species est immediatus tribus generis sed subiectibile in quid incompleti cum specie et individuis est immediatus tribus generis

Sed Imp. haec responsio 1° Sequeretur non ex illa definitione Porph. et omnium physicorum esse plane nullam sed hoc est falsum quod sequitur. Patet quia relativum ut recte definitum definiri debet per suum immediatum correlatum quod respicit sed secundum illam Porph. et Artis non definierunt genus per suum immediatum correlatum sive tantum quod vitiosa est. ma. est Artis 6 Top. cap. 7.

2° Imp. Genus respicit sua inferiora ideo quia ab illis participatur quod si genus non respicit speciem immediate sed aliquid aliud prius non prius ab aliquo alio quam a specie participabile sed hoc est absurdum dicere, non non est assignabile illud quod prius specie participet genus.

Chro 2a. Genus non tantum respicit species sed non individua optinetur veram rationem generis respectu illorum. Haec Chro est 3a Lovanienses.

Existimantes genus nil praeter speciem respicere. Sed antequam probetur Chro dicendum est. Individua esse in duplici differentia quaedam sunt diversae speciei ut Petrus et Bucephalus quaedam sunt eiusdem speciei ut Petrus Paulus. Hoc praetalo.

Pa Pars Chronis de Individuis secundum utramque rationem accipitur patet. Genus non tantum praedicatur de specie sed non de individuis quod genus non tantum respicit species sed non individua. Consequens patet illa non praedicatio formaliter sapperit respectum generis. Patet autem quando praedicatio de Petro et Bucephalo aut praedicatio non speciem sed genus sed haec sunt individua specierum quod genus non praedicatur de individuis.

2a Pars Chronis maiorem habet difficultatem. quod sic: genus respectu individuorum veram rationem generis obtineat praesertim quod ad individua eiusdem speciei, individua v. diversae speciei ut de Petro et Brunello res facilem videtur habere probationem quia ratio generis est quod praedicatur de pluribus differentibus specie in quid. Sed illa individua illa dicuntur specie et aut de illis praedicatur in quid sed incompleti quod respectu illorum habet veram rationem generis, patet minor in parte non dicuntur specie ut patet 2° aut affert partem centrae ad modum per se stantis quod praedicatur de illis in quid incomplete.

ad modum per se stantis quod praedicatur de illis in quid incomplete tamen
Ibi eadem pars de individuis eiusdem speciei. In his propositionibus Plato est animal,
Sortes est animal praedicatur aliquid verbi sed non praedicatur aliud nisi genus quod genus
respectu individuorum eiusdem speciei habebit veram rationem generis, ma est certa
pars mi. in pars non praedicatur species quia illa affert totam centrum actu quod hic
non fit. nec praedicatur differentia quia in his propositionibus praedicatur aliquid per modum per se
stantis quod differentia non habet, nec in praedicatur proprium aut accidens quia est praedicatum
centrale quod haec duo non possunt afferre quod genus praedicabitur quia nullum aliud
praedicabile verbi supra.
Nisi Respondeas cum Lorca. praedicari hic 6 praedicabili innominatum tamen
verum haec responsio Lorca quia est 3a nominatissimam physicorum sententiam merito
ab omnibus reiicitur.
Dices forte 2o Ad has rationes verum, esse quod in his propositionibus praedicatur genus sed non
servat rationem formalem generis, ratio enim formalis generis est quod praedicatur de pluribus specie
differentibus, individua autem ista enumerata non sunt diversae speciei sed eiusdem
quod genus non habebit formalem rationem generis respectu illorum.
Dicendum est. quia ad rationem generis petitur tantum quod sit praedicabile de pluribus specie
distinctis in quid non autem requiritur ut omnia inferiora de quibus praedicatur specie distinctae sed
sufficit quod habeat aliqua inferiora eaque immediata specie distincta et haec sunt ipsae
species.
Deinde ad Rationem generis sufficit quod praedicetur ut pars centrae et ad modum
per se stantis hoc autem habet respectu individuorum eiusdem speciei quod. Et certe si
genus ut genus poterat quod omnia inferiora de quibus praedicatur centrum specie distincta sequeretur
animal quod praedicatur de homine non habet veram rationem generis quod tamen falsum est ut
ipsi simul affirmant quod. patet sequela quia animal ut sic quod praedicatur de homine non
praedicatur de pluribus specie differentibus quod ut sic non habet veram rationem generis.
Neque nos tamen dicere volumus genus per respectum ad individua illa enumerata formaliter
constitui in ratione generis, sed volumus genus quod ipsi iam per respectum ad species tamquam
suum terminum immediatum formaliter constitutum est suam rationem formalem non
amittere sed eam ad individua usque extendere.

Et qd colligi pt p: Tertium mediatum gris et individua ultima ordinis. Et
Tertium adeo ipsum si et sola species sed species cum individuis.
Ad 3 in 1: Tam species ipsa individuum subsistunt gris ni qd incomplete ge
species et individuum hoc aliqd coe ni raoe subsistibilis qd immediate attingit
in gre ipsi sta ant pal. quamq connuunt mt se ni aliq sibi coe connuunt sed
species et individuum connuunt ni raoe subsistibilis ge hoc aliqd coe Tertium etc.
sed hoc coe e immediatus tris gris ge nec species nec individuum immediate
terminabunt gris respectum. pter m. hoc coe raoe pri et si raoe alterius tral
gris relationem ge e immediatus tris alterius. Ipsi pal ex raoe tris immediati.
Ex sed ant et d: cons ge hoc aliqd coe universum naam se: aliqm ultimum
ordi ipsi. ge hoc coem aliqm 2 substantiam subsistibilis secundo ipsi et hoc
2: substantiae gris et immediatus fundat ni species mediate ni individuis et hoc
patet ex m. qd se: subsistibili aliqd immediate tral respectum gris quod
fit ipsum qd a species et individuis, hoc ge species et individua coem aliqm
2. sub. si v. aliqm naam universam q immediate tral respectum gris.
Ad. Circa hanc sol. Individua si referri ipsa species relatione ad gris ab illa
q species ipsa et illud referunt uti non recte arbitrantur Commentatores q. 2.
de gre art 2. asserentes species ipsa relationem referri ad gris ab illa tyna
individua ut ipsum respicient. Fundatum illorum totum e ex species ipsa
dicti, individua v. mediate referunt ad gris sed hoc ratio efficax si e, p: ex
Lumen et Color unica species relationis sibi se: referunt ad visum, hoc
lumen immediate Color v. mediate tral respectum ge mediate nec immediate
trare respectum aliquem, si cui ipsum ipsa species relationem in tris.
Et sequitur qd gris tral duas species ipsas subsistibiles et sequitur quod
cum sit subsistibili hoc ipsi si admittant ge nec id ex q sequ. pter sequ. ratio
specifica subsistibilis sumit ex specifica raoe subsistibilis sed ipsum alios
individua tral ipsam species subsistibilem ab illa ipsum tral species ge et gris
respectum illorum tral ipsam species subsistibilem ex q clare sequ et o subsistibili
qd e solum et eum consensum pluribus.

Hez 2. Porph. tm nullum mentem scil. speciei et differentiae genus quia genus est genus
[illegible] adeptum genus et species et nulla ratio individua. Cons. ratio quod
genus non obtinet rationem generis respectu individuorum. De relationem tm formal quod
obtinet suam rationem in ordine ad suam correlativum, hoc est species quia respectu individuorum
genus non habebit rationem generis. Ex Porphyrio non idem relinquitur individua
quia genus definiunt ipsa illa non requirunt aut de illis non predicantur sed ipsa tantum sed
habent genus tunc quia suam tantum mediatam declarantur, non existimans rationem
aut tres connotationem commutari, quemadmodum aut tres aggregatae singulis applicari
ad aggregatum genus multum conducat, nisi non Porph. in ratione generis nominat individua
individuorum dum vel genus predicari de pluribus speciebus differentibus, atque non individua
dicunt species haec mediate aut ultimo et quia non ratio ultimo et genus terminari ad
individua. Ad 3. Ex ma: concedo. Ad 4. m. Correlativum immediatum
genus et species concedo m. mediatum et remotum nego m. et ad 5. ex. non. tm respectu
immediati et proximi tm sed mediati et remoti non formal relativum suum rationem et
pat in pea ipsum quia non respicit eorum tantum illum respicit mediate hoc est medio
termino.

Haec chila sunt de gre respectu speciei et individuorum. Restat ex. An genus
respectu differentiae habeat rationem generis ut v. g. an habet respectu rationis et mortalis
quia differentiae rationis. Ad ipsum sed Ex negatione. Ratio principalis est quia genus an habet v. g.
non predicatur contentum de differentia sed de ratione generis est predicatur contentum quia genus
respectu differentiae non habet rationem generis. ma. sed an habet n. nisi est pars definitionis non tota
definitionis differentiae quia non habet esse ens. Si est pars definitionis mutuae
in conceptu contrahentis differentiae, hoc est. negat fieri aliquid differentiae non contrahens genus quia
contrahens et contractum dicit hoc differentiae conceptu illa quia contrahens sed extra
conceptum contrahentis quia omnis differentiae contrahit genus illa est extra conceptum contra
hentis quia genus non est pars contrahens differentiae sed de hoc habetur infra dubio de ratione.
Ors. ult. Circa Modum predicandi genus An genus predicatur in abstracto de specie v. g.
humanitas est mortalitas An v. tm in concreto. Ex ad hoc breviter genus in abstracto
bene potest predicari de specie in abstracto dummodo non accipiatur sub se specie. Sed
de humanitate bene potest predicari id quod est de entia ratio sed mortalitas est de entia

humanitas g̃ hoc p̃t illa p̃dicari in abstracto. ma quod p̃tem. de entia
humanitas ē constituere hominē. Sed id quod ex sua entia h̃t constituere
hominē hl in constituere mālē g̃ mālitas est de entia humanitas ma-
ysat p̃tem. ho entitatē ē mālē g̃ id q̃d entitatē constituit hominē consti-
tuit in ex sua entia mālē. Sicy p̃ter q̃cd. sytem. mālitas p̃ūt constituit
mālē g̃ si humanitas entitatē constituit mālē, mālitas erit de entia
humanitatis.

Ob idem 2°. Partes definitionis hoc genus p̃dicari de definito sed mālitas
ē pars definitionis humanitatis g̃ hoc p̃t p̃dicari de illa. p̃ter me. si n. nullus
definire hominem sic dicetur definire humanitas ē mālitas et rationalitas
cum ī hō in concreto definit q̃d sit mālē rationalē g̃ m. nota.

Dicendum Dumm̃ Gnis n̄ accipit sicut ex fine ex quo in ea cōpositum habet
rationem speciei sumit a genere et differentiis quae ipsum considerant tm̃ sicut
q̃d sumit mālitas hoc ē minutis particulis tm̃ et q̃d habet speciem
ultimam sicut ex rationem hanc sumpsum q̃d humanitas est sua
mālitas sicut quod a. sumpsum ē cum humanitas sit sua animalitas et
et alia q̃d amplius addunt.

Ob 2°. Nulla pars q̃ n̄ sit formal totum p̃dicari p̃t nec p̃dicari de
toto sed mālē p̃ūt accipitur tm̃ sicut p̃tem g̃ tunc n̄ p̃t p̃dicari de
toto nec.

DUBIUM QUINTUM

Utrum Porphyrius speciem a Porph. tradita sit bona?

Ad speciem Porphyrius tradidit nobis Porph. 1°. Species ē q̃ sub aliquo
genere ponit. 2°. species ē de q̃ genus in q̃d p̃dicat. 3°. species ē q̃ de
pluribus numero differentibus in q̃d p̃dicat. Et recte Porph. nam
species triplex ratio sumitur determinandam continet, multiplex species 3
habitudines multa ipsam considerantur in de illa constituere possunt
1° namq; considerat q̃ ē q̃d rationis in recta linea fundamentale
et sic competit ei genus definit. 2° considerari p̃t species q̃ in q̃ genus
efficit fundamentum de q̃ genus p̃dicat in q̃d et sic competit ei 2°.

3a pt Considerari in quantum respicit inferiora q̄ sb se continet
et sdm hoc competit ei 3a.
De 2 pt dicendum est aliqlis discertaō An sc: sint duae an una
Nos dicimus esse duas. cuius raō haec est. qa ipsae descriptiones duas
formaliter n̄ unam habitudinem explicant gō n̄ est una sed duae. Sequitur
pt. distinctio n. descriptionum desumenda est ex dicta raōe definitionis
aut pro 1a habitudo formaliter est inferioris ad superius 2a formaliter est
subiectibilis in ordine ad suum praedicabile sed haec sunt diversae habitudines
formaliter loquendo gō aut verum, hat tn istae duae habitudines talem
ordinem inter se ut 1a sit ipsa causa 2a ut notat Cant. ideo n formaliter
quia praedicatur de specie in quid quia species illi subest in recta linea praedica-
mentali tanquam inferius suo superiori et ideo sic ordinatae sunt istae descriptiones
ut p 1. declarat 1a habitudo p 2. 2a.
Et ponunt haec duae descriptiones q̄ species subiectibilis naturam explicant, clario-
rib verbis sic tradi. Species subiectibilis est particulare aptum proxime
subesse alicui gri in quid et haec est centralis descriptio species subiectibilis
correspondens 1a Porphyriana in qua genus est Lij particulare
in quo convenit species cum oib aliis subiectibilibus. Reliqua pars sunt differentia
illas n. in pts differt ab individuo quod quidem subest gri in quid sed n proxime
ut sup. dictum, differt m̄ a subiectibili differentia quod n respicit genus
sed differentiam et respicit suum superius n in quid sed in qlibet quid et p hoc
ipsum differt species subiectibilis a subiectibili aliorum praedicabilium q̄
n subiecimus in quid sed tm in qlibet accidentali ut m̄ sup. dictum est.
Diximus m̄ in descriptione alicui gri qa ad raōem species subiectibilis satis est
quod alicui gri proxime subsit, licet n oī, unde hoc est vere species subiectibilis
qa alicui gri creati sc. proxime subest in quid licet substantiae aut vi-
venti n proxime sed remote subsit.
Descriptiva descriptio species subiectibilis haec est. Species subiectibilis est q̄
proxime apta nata est subiici gri alicui in quid et haec respondet 2a Porphyri-
ana.

Quod sit descriptio patet quia datur per subjectibilitatem quae est proprietas speciei sicut
non ex eo quod homo aptus est ut sit in pluribus numero differentibus oritur proprie-
tas quaedam quae sit praedicabilis de multis eodem modo distinctis
ita ex eo quod subsit gratia in quod oritur quaedam proprietas quae vocatur subjectibilitas
ratione cuius possit esse subiectum in propositione de quo genus cui subest praedicatur

Chro 1a Duae priores definitiones speciei a Porphyrio traditae
bonae sunt optimeque explicant naturam speciei subjectibilis.

Haec Chro est communis et non aliter patet earum bonitas nisi ex legibus bonae definitionis
clarius constabit ex argumentorum solutione quae adduci solent in contrarium.

Chro 2a 3a Definitio speciei non bona est sed descriptiva tantum.

Probatur Chro definitio descriptiva est illa quae datur per proprietatem sed haec est
talis ergo. Minor patet datur per praedicabilitatem sed praedicabilitas est proprie-
tas virtutis ergo datur per proprietatem et ergo bona est.

Hanc proprietatem putat manare Caiet. ex specie subjectibili ut sic sed non
recte, licet possit concedi ex eo quod aliqua natura sit species subjectibilis quod
illa non iam sit apta ut possimus ei tribuere hanc praedicabilitatem. Primo
patet 3a Caiet. praedicabilitas de pluribus numero sequitur aptitudinem essendi
in pluribus numero sed species subjectibilis ut sic non habet aptitudinem formaliter
essendi in pluribus ergo praedicabilitas non potest sequi speciem subjectibilem ut sic. Ma-
pat ex dictis de virtutibus sup. patet minor species subjectibilis ut sic non est formaliter
virtus ergo quaelibet talis non habet aptitudinem formaliter essendi in pluribus. Consequentia patet
patet omnis species subjectibilis ut sic non respicit inferiora ergo ut sic non
est virtus consequentia patet quia per respectum eam aptitudinem ad inferiora in quibus
potest esse constituitur natura formaliter virtus ut sup. diximus.

Quod v. species subjectibilis sit apta ad recipiendum in se hanc proprie-
tatem patet. Ut species subjectibilis ponatur sub gratia positione formali debet esse
sine conditione ~~formalis~~ materialis quia ponitur sub ratione formalem precise ergo iam apta
est talis natura ut accedente actu illius cognoscentis et comparantis illam
ad inferiora tribuatur illi hanc proprietatem scilicet praedicabilitas de pluribus numero
licet non immediate quia natura abstracta a conditionibus

contrahentib illam nihil videt hrē qd illam impediat ad recipiendam
talem pprietatem pserlim cum ut sic sit vrtis ultimo sive in esse
Metaphō aūs ē certum qa species quando subjicit gr̄ immediate, non
subjicit sdm conditiones individuantes qō subjicit sdm qd ab illis est
abstractum. diximus in 1a. Sq. licet n̄ immediate qa ut alicui tribuat
pprietas dt illi prius centia à q̄ talis pprietas fluit appropriari.
qō licet possimus species subjicibiles non reduplicando sed specificando
hoc ē illi naā q̄ subjicit tribuere pdicabilitatem de pluribus numero
distis hoc tn̄ n̄ possumus immediate. sed prius dt illi tribui centia
huius rē pdicabilis ad q̄m sequitur ista pprietas. ut dictum ē Et hāc
centia qd sit sequens Chō indicabit. Cho 3.

Chō 3. Centialis species descō prout constituit E. pdicabile
hāc ē. Species ē vrtē respiciens plura tm̄ numero
distā in qd.

Chō 3a. Descriptiva hāc ē. Species ē q̄ de pluribus numero
distis in qd pdicat.

Explicatio harū petenda ē ex sup. dictis. Advert. tm̄ Nos in specie
explicem respūm considerare et admittere, et ad quemcunq illorū aliqm
seq pprietatem. In pīs n. species respicit gnā tanqm suum superius sub q
in recta linea pdicamentali ponit ex q respūm orit pprietas quae
vocat subjicibilitas et hunc respūm cum sua pprietate definivit Porph.
duab. pīs des. sup. allatis. Alter Respūs quem species hē ē in ordine
ad individua tm̄ q̄ illa respicit tanqm sua inferiora in qb pt ē
p quem respūm constituit formalit vrtis et in ratione E. pdicabilis
ele q̄ in pnti et ex hoc ipso respū orit illa pprietas, sic pdicabilitas
de pluribus numero distis in qd. quemadmodum aliqd ex eo qd aliqd habeat
aptitudinem cendi in multis sequitur qd potest pdicari de multis, ita tm̄ ex
eo quod aliqua naā habeat aptitudinem essendo in pluribus numero distis

sequitur quod possit praedicari de pluribus numero distinctis sed species est tale quod
aptum sit: contendi in pluribus numero diversis ergo sequitur quod non sit praedicabile
de pluribus eodem modo distinctis.
Haec ergo duae ultimae definitiones explicant naturam speciei prout constituit 2m
praedicabile et tamen conveniunt speciebus infimis non subalternis. Quae v. prio
res a Porph. assignatae non exacte explicant naturam 2 praedicabilis sed com
petunt omnibus speciebus tam subalternis quam infimis ut intuenti clare patebit.
Species infima sive athoma vel specialissima est illa quae tantum est species et
non genus vel quod idem est quae sub se non habet alias species ut homo v. g. est species
athoma sive specialissima quia tantum est species et non genus, nec n. habet sub se alias
species de quibus praedicetur sed tantum individua. Species subalterna dicitur illa quae ita
est species ut sit non genus vel quae habet alias species sub se de quibus praedicetur ut animal
Et his speciebus subalternis licet conveniant definitiones speciei subiicibilis non tamen con
veniunt illis definitiones duae ultimae 2. praedicabilis.
Genus subalternum est illud quod sub alio genere ponitur ut animal vivens
corpus. Genus Generalissimum est illud supra quod nullum aliud genus ponitur
et talia genera generalissima numerantur a physicis ro quae sunt ro praedicamenta
de quibus in sequentibus.
Ex dictis colliges 1o Nomen speciei esse aequivocum quia plura ut plura significat
duos illos sc: respectus explicatos quorum diversi et quidem contrahitur ut cont
probant physicorum speciem sc: subiicibilem ut sic contrahitur distingui a praedi
cabili quod et nos probamus 1o Species subiicibilis quae talis non est contrahitur et formaliter
ultimus species v. praedicabilis est contrahitur ultimus et formaliter ergo species subi
cibilis et praedicabilis distinguuntur inter se contrahitur. Consequentia patet distinctio enim
contrahentis rerum fundatur ex distinctione praedicatorum contrahentium. Pro ante
species praedicabilis dicit respectum naturae superioris ad inferiora in quibus sunt esse et
de quibus sunt praedicari in quo respectu contra ultimus consistit. Species v. subiicibilis
ut sic tantum dicit respectum ad finem superius in quo non claudit contra ultimus
ergo ante verum.

Pbr idem 2: Relativa distinguuntur contrahit penes diversos tres formas
sed species subjectibilis et predicabilis habent distinctos tres formas ergo distinguuntur
contrahit inter se. ma constabit ex mea de relatione m. pbr. Species predica
bilis respicit individua tanquam sua inferiora asserens totam illorum contrariam
Species v. subjectibilis respicit genus ut suum superius tanquam partem sui Metaph.
sed hi sunt tres diversi formas superius sc. et inferius, pars contrarii et tota contrarii
ergo species subjectibilis et predicabilis respiciunt distinctos tres formas ergo distin
guuntur contrahit.
Colliges 2: Genus non respicere speciem ut predicabilem et verbum formaliter. quod
pbr. genus respicit speciem tanquam suum inferius ergo respicit eam ea ratione qua est illi
inferius quod. Tunc ultra. sed species non est inferius genere ut predicabilis ergo genus non
respiciet illam ut predicabilem. pbr. m. Species ut predicabilis est quod superius ad
individua ergo ut predicabilis non est inferius. obsequ. pat. quia inferius et superius repug
nant inter se respectu eiusdem. pbr. ans species ut predicabilis habet inferiora
de quibus predicatur ergo ut sic est quod superius ad illa obsequ. pat. nil habet inferiora
nisi sit superius sed species ut predicabilis habet inferiora alias non esset predicabilis
aut verbis ergo ut sic est quod superius.
Cons. Genus respicit species tanquam suum correlativum sed correlativum
generis est species subjectibilis ergo genus respicit illam ut subjectibilem. pbr. m. predi
cabile et subjectibile referuntur ad se invicem sed genus respectu speciei est predica
bile ergo species referenda est ad genus ut subjectibilis quia ut sic tenet formaliter ratio
predicabilis.
Arg 1: 1a. Desinit Porph. convenit alteri a desinito ergo non est bona.
obsequ. pat. pbr. ans convenit individuo ergo pbr. ans Petrus est individuum sed
Petrus ponitur sub genere animali sc. ergo ans verum. Si respondeas desinitionem
non intelligi de quinque positione sed de immediata, quomodo sub genere non
ponitur individuum quia inter genus et individuum mediat species impugnabilis
hoc modo, individuum genericum ponitur immediate sub genere ergo solutio
nulla, ans pbr. hoc animal hoc substantia, hoc vivens hoc corpus sit

individua generica sed de hac nulla medianti specie sunt sub ordinati et sub
substantia quae immediate ponuntur sub genere.
Omissis variis solutionibus Respondeo Sol. inter arguendum dictam esse bonam nullamque
pati impugnationem si de individuo specifico intelligatur illud non nunquam
immediate sub genere ponitur, quia tunc individuum genericum immediate
videtur poni sub genere, aliquid aliud addendum est ut argumentum plene solvatur.
Et quia sciendum aliter speciem aliter individuum quaecumque sub genere poni. species
ponitur sub genere positione formali, individuum tamen positione materiali,
hoc est species ita ponitur sub genere, ut id ratione cuius ponitur oriatur ab ipso
genere, quia differentia quam addit species supra genus ex ipso genere originem trahit
illamque genus in potentia continet, at vero individuum non ponitur sub genere hoc modo
ita ut id ratione cuius ponitur oriatur ex ipso genere sed oritur ex conditionibus
materialibus, quae non ex ipsa essentia generis originem trahunt sed illi accidunt
et plane ab extrinseco proveniunt. Dicitur quod ad Imp. Individuum
genericum immediate quidem poni sub genere positione tamen materiali, non formali et
haec positio materialis in rigore loquendo non est immediata quia individuum
non immediate participat naturam generis sed semper medianti alia specie et ex hac
solutione potest solvi argumentum quod fieri solet contra id quod praecedenti dubio statuimus
tertium scilicet: immediatum generis esse speciem et non individuum, sermo non verus est
de tertio formali immediato quod formaliter tractat genus et formaliter sub illo ponitur
non de tertio materiali quatenus est individuum genericum quod quidem nos admittimus
non tamen distinctum a specifico sed ut idem importans quod specificum sub
alio tamen conceptu.
Arg. 2 contra 2. Sequitur non ex illa Petrum esse speciem sed hoc non est admittendum
quod nec id ex quo sequitur. Probatur sequitur. species est de qua praedicatur genus in quid sed
genus vero 3. animal praedicatur de Petro in quid quod Petrus erit species.
Respondeo quod genus praedicatur de Petro in quid mediate non vero immediate et hoc modo intelli-
genda est definitio de praedicatione in quid immediata quae certe soli speciei competit
et non individuo quod si dicas verum esse hoc de individuo specifico non vero generico

qa de illo immediate praedicatur genus in quo. Rx. Verum est sed hoc sit immediate mediate tamen non v. formaliter praedicatur quidem animal immediate de hoc animali sed tamen immediatione mediate sed et non formaliter, non volumus dicere quod praedicatio non sit formalis est n. praedicatio generis de individuo quae non tollit formalem praedicationem illius ut diximus sed immediatio illa non est formalis, hoc est quod animal sic quod animal sic immediate respiciat hoc individuum, non habet formaliter secundum explicationem sed tamen mediate ex conditionibus sc: mediatis quae naturam reddunt singularem et individuam.

Arg. 3 ia 3. Illa definitio convenit tamen generi quod non est bona consequentia patet pluribus ans. genus v. g. animal praedicatur tamen de differentibus numero sed haec est definitio speciei quod illa convenit tamen generi, ma. est certa pluribus ma. supra tali probavimus genus praedicari de individuis eiusdem speciei sed illa tamen numero dicuntur quod maior vera.

Rx 1o. negando ans. ad pb. dist. ma. genus praedicatur de pluribus numero eo modo quo species nego ma. diverso modo concedo ma. et diversitas ista consistit in hoc quod genus quidem praedicatur de Petro et Paulo sed tamen ut pars essentiae determinati species v. ut tota essentia mixta dicta.

Rx 2o. Cum Card. genus quidem praedicari de pluribus numero distinctis sed non tamen quia tamen praedicatur de pluribus speciei distinctis quod certe speciei non competit illa n. tamen praedicatur de pluribus numero distinctis ita ut tamen cadat super tamen praedicatur non super tamen numero quia tamen genus praedicatur quod tamen numero dicuntur ut de Petro et Paulo &c.

Arg. 4. Sol Luna Mundus et Angelus sunt species et tamen non sunt praedicabiles de pluribus numero differentibus quod definitio speciei nulla est, ma. est certa pluribus ma. quia non dantur talia in rerum natura quae numero distinguantur. Rx con. ma. et nego ma. Ad pb. Rx d. non dantur talia actu existentia concedo ma. saltem possibilia nego.

3a. Verum hoc quidem est quod ad 3 pa. in argto enumerata falsum tamen de naturis Angelicis quae vere sunt species et tamen sub illis secundum S. Th. eiusque discipulos non possunt assignari plura individua numero tamen distincta quod solutio nulla. Hoc argumentum petit dubium sequens.

DVBIVM SEXTVM

Vtrum Desio. Speci praedicabilis conveniat naturis Angelicis.

Hoc Dub. mouet ab Aucta: ppt sent S. Th. ijm tractatit q. 9. q. 5. et art 4 et alibi ubi ait oes ~~alios dist~~ Angelos differre spec ita ut nulla natura generica habeat nec hre poit sub plura individua plura numero tm dista ijm sent descendunt oes eius discipuli.

Fundtm eorum assignat hoc, qa ppriu numerica multiplicatio et distinctio est materia ijntite mollis affecta q cum in Angelis oio sit nulla sequit ut nulla sit in individuorum multitudo qd fundtm multis modis euertere conant oes q st extra Scholam S. Th. sed frustra. Eorum argta tenerunt et clare soluunt Caret. 1a p. loco cit. Bannes et alij. Et nobis qdem hic animus n e ostendere sub ijnis Angelorum spec n poe ee plura individua numero dista id n. alterius e instituti sed tm An supposita S. Th. sentia conveniat naturis Angelicis desio spec predicabilis sup. relata et explicata.

N. 3 p sol. h. dubij: Duplex ee vrte Aliud e vrte sdm rem et rationem Aliud e vrte sdm rationem tm, vrte sdm rem et rationem est illud qd hb fundtm vrtitis in re et in rtu. In re qdem qa actu reperit in multis individuis, in rtu a. qa obijcit illi sine conditioib, individuantib ut natura humana exempli gra e vrtis sdm rem et rationem qa in re reperit in multis ut in Petro Paulo et alijs et obijcit rtui absq conditioib individuantib vrte v. sdm rationem tm e illud qd licet in re n reperit in pluribus sed in uno tm, obijcit tn rtui sine conditioib individuantib, Ex q mo obijciendi consequit rationem pluribus eorum et sic vrtis sdm rationem tm sic natura Angelica et qtib et alia corporis caelestis e vrtis sdm rationem tm qa in re caret pluribus individuis, obijcit tn rtui absq singularitatib limitantib naturam ad ee talis individui.

N. 2. In Angelo dicitur individualem et naturam specificam esse omnino
eandem entitatem ut sup. dictum est de aliis naturis specificis, quia tamen natura
specifica angeli ab intellectu nostro concipi absque eius dicta individuali quia intellectus
noster pro hoc statu non cognoscit Angelos prout in se sunt et per propriam illorum
speciem nam quod intellectus noster intelligit ut prius esse in sensu, Angeli vero secundum
se non possunt esse in sensibus quia plane immateriales, cognoscit ergo intellectus noster Angelos
ad modum rerum materialium compositarum v. g. ad modum aliquorum pulcherrimorum
Juvenum allatorum et quia in rebus materialibus optime potest cognosci natura speci-
fica sine singularitate aut dicta individuali ideo non cognoscit naturam specifi-
cam angeli absque ulla conditione individuante, quod si cognosceremus Angelos
ut sunt in se et per propriam speciem cognosceremus naturam illorum specificam simul
cum dicta individuali atque adeo tunc natura Angelica non possunt esse species praedi-
cabiles aut universales unde respondeo Beatorum et animarum separatarum natura Ange-
lica non sunt universales aut praedicabiles quia ab ipsis cognoscuntur ut in se sunt et per propriam
speciem. Nec tamen ob hoc falsitatis arguendus est intellectus noster, licet pro hoc statu
naturas Angelicas aliter ac in se sunt cognoscat quia veritas et falsitas formaliter tantum
est in intellectu componente et dividente, affirmante scilicet aut negante unum de
alio, quando vero natura angelica obiicitur intellectui nostro absque dicta individuali obiicitur
tantum in simplici apprehensione quae est prima intellectus operatio in qua nec veritas nec falsitas
est ut supra diximus, Intellectus ergo noster cum hoc modo cognoscit naturam angelicam
non asserit aut statuit illam esse a parte rei separatam a conditionibus indivi-
duantibus hoc non falsum est sed tantum apprehendit naturam specificam non apprehensa
aut cognita dicta individuali sicut nunc quando intellectus noster concipit naturam humanam
absque conditionibus individuantibus non indicat aut dicit illam esse ab individuis
separatam a parte rei sed tantum considerat illam naturam non consideratis individuis
quod intellectus noster optime potest ob suam virtutem qua valet communia separare et
separata coadunare.

N. 3. Discipulos S. Th. in Explicanda eius sententia esse divisos quidam non putant
naturaliter quidem impossibile esse dari plures angelos sub una natura specifica
tantum numero distinctos, non vero supernaturaliter quia putant Deum per suam potentiam absolutam

quia possunt plures Angelos in numero esse. Hoc sicut sicut nullus
propositum difficultatem facilis satisfaciet cuiuslibet naturae Angelicae et nure
vitae et formabilis de quibus numero esse quia habent esse tales inferiores
et quidam de gb. formabilis possunt in et plures mundum et posunt Dei abso
lutam qui ad naturam vitae et speciem constituendam satis est.

Alia a. e ja sentiunt. Implicare contradictorium qui dicunt plures Angeli
sed una natura specifica soli numero esse et consequenter sicut illis dicunt
dici nisi in et posunt Dei absolutam in sentiunt esse et sed difficultatem in
et difficultatem in declinanda. Ore supposita tunc ex sentiunt sit.

Chi ja Deus species formabilis connumeri naturae Angelicae
quae a nobis concipiuntur possunt tales naturae a nobis cognitae
dici vitae.

Hic est cons. Chi ja Ratio Natura Angelica quae obiectum vitae ad modum
naturae materialis est una et ipsa et sit in plures numero esse quia connumeri ei
esse species formabilis et sit dici vitae sicut ratum. Ergo quae ne amplius
potest ad rationem speciei formabilis et vitae. Chi ita natura Angelica cognoscit
a nobis vitae quia hoc statu abstractis singularia et conditionibus determinantibus sed natura
abstracta singularia cognita et sic vita vitae est una ipsa et sit in
plures numero esse quia natura Angelica quae nos vitae obiectum ad modum natura
corporea est una et ipsa et sit in plures. mo. Chi ja ex natura nos vitae quia
hoc statu in diversi cognoscit singularia sed quia cognoscit natura natura et
et sic singularia vide quod multi concipere natura Gabrielis cum concipit
quia concipit res singularis abstrahendo sic a singularibus. Chi ita eadem mo.
Singularitas in et de conceptu centrali natura Gabrielis aut alterius angeli
quia bene sit concipi sine illa. Ergo quia quia in et de centrali alterius bene
sit sine illa concipi. ant est certum sola in natura divina hoc sit necessarium
quia sit centralis singularis ita ut de conceptu centrali natura divina sit
singularitas. Chi mo. in quia natura angelica tali mo cognita caret multiplicate
quia est una. Denique est indifferens quia in illa et alterius nil sit ratio cuius non
potest esse in plures quia est ipsa et sit in plures et quia natura angelica conceptu
abstracta singularia in et determinata ad aliquid modum quia est indeterminata

et indifferens ad plura individua ex illo modo concipiendi: et consequenter est
una apta ut sit in pluribus.
Probatur 2°. Chro. Natura Michaelis et alterius Angeli componitur ex genere
et differentia ultima ergo convenit ei definitio speciei praedicabilis, antecedens supponitur
ut certum ostensum probatur. nulla natura quae virtutis non est, potest componi ex genere
et differentia quod probatur compositio ex genere et differentia est compositio duorum conceptuum
virtutum ergo id quod virtute non est nequit componi ex genere et differentia sed Angelica
natura v. g. Michaelis componitur ex genere et differentia ergo potest denominari
virtutis et species praedicabilis. probatur 3°.
Chro. Individuum Michaelis v. g. ponitur in praedicamento substantiae ergo
ponitur vel tanquam genus aut species aut individuum quodque non est in praedicamento
aliquo horum modorum est in illo. Tunc ultra sed non tanquam genus quia intra
individuum Michaelis non est variae species Angelicae ergo est in praedicamento
substantiae tanquam individuum substantiale aut tanquam species, quod cum
dicatur hoc intentum, si non ut species ergo competit ei definitio speciei
et virtutis si v. ut individuum substantiale cum individuum immediate continetur
sub alia specie quia differentia individualis immediate limitat speciem
quia tunc individuum Michaelis continebitur immediate sub natura Michaelis tanquam
sub specie cum non possit alia natura assignari quae sit species immediata h. individui
sed species quae ponitur in serie praedicamentali est virtutis et praedicabilis de pluribus
ergo natura Angelica est virtutis et praedicabilis de pluribus.
Arg. 1°. Ut alia natura sit virtutis et species praedicabilis debet esse apta ut sit
in pluribus sed natura v. g. Michaelis non est apta ut sit in pluribus ergo
non poterit denominari virtutis et species praedicabilis. probatur minor. illa plura non
possunt esse ut supponitur in sententia S. Th. ergo non est apta ad essendum in illis
frustra non esset illa aptitudo.
Ex concedo. ma et negando minorem. iam non sup. statutum est naturam Michaelis
aut alterius Angeli ex modo essendi in illis esse aptam et indifferentem
ad essendum in pluribus. Ad imp. dicis concedo. antecedens et dico consequens ergo

n̄ ē aptā aptitudīnē entis sēm rem et rationē conuenīēs. Aptitū
entis sēm rationē tū ēntē sēm. Et hoc ēntē tū ptēt nātās Angē
licas n̄ ē entis sēm rem et rationē q̄ non habent connexionē, n̄ tū
ptēt n̄ ē entis sēm rationē ex eo q̄ n̄ possūt dari plura mundana
in gē. sēd et de gē. p̄dicētur, hoc n. n̄ pertinet nisi ad ipsas p̄dica
biles ōnē q̄ entis nōn aptitudīnē ipsa. Et plura mundana sēd ipsa
q̄ res illē p̄ denominatē sēm sēm conditionē ipsē sūt ēntē ex hoc
q̄ habent illam n̄ōē. Vnde et hēt q̄ sēm denominatē abstrahit ab
uno et pluribus mundanis et mundānis et differentē respicit unum et plura eō
q̄ repūtantur nobis ad modum istārum rerum ipsē intelligūtur per abstrac
tionē à conditionē mundānitātis, denominatiuē nātē sēm n̄ omnē rei
sēm sē sumptē nātē sēm ē q̄ hēt in singulari sēm sēd sēm ē q̄ hēt
in illis ita q̄ ipsorum sunt. Talis denominatiuē n̄ ē res abs
tracta nec est ē in singulari sēd res sic dicta illam n̄ōē et quia hoc
conuenit ōnē n̄ātē sēm cōlesti sēm Angelicē ideo nil prohibet eas
sēm denominari et p̄dicabiles ē de pluribus et entis sēm dicēdo nil
prohibet eas illam n̄ōē habere, n̄ quō ipsē p̄ ordinē ad sēm q̄ entis est apti
tudīnē physicē n̄ātē illa sēd in pluribus 1. q̄ possūt ē plura mundana
eiusdem sēm in ratē n̄ātē ~~sēm~~ seminis et principiū sēd sēd ē ~~sēd~~ sēd
ē in illis plurib respicit de gē. et sic p̄dicabiles intelligūtur aptitudīnē tū

---

p̄ aptitudō tū nil aliud ē q̄m indētē n̄ātē in ē cognitē ad unum
et plura et ē hēc aptitudō negatiuē explicanda ita et sensus sēd
sēm ē p̄dicabilis de pluribus hoc ē sēm et sic n̄ magis de uno q̄m
de pluribus sēd et dici possūt et de sētis inferiori ex eō sēm abstrahit
ab uno et respicit in ē ultimō. hēc Card.

Sēq. 2°. Sequitur ex dictis sēm ē sēm et entis sēd hoc ē abstra
hūm q̄ et d. Sc. sēd sēqt. ideo Angēlī sēm dicta ē sēm et
entis ex eō q̄ ad modum n̄ātē corporeī sūt conditionē mundānitātis
sēd m̄ Deī conuenīēt tali mō q̄ ē entis et sēm p̄dicabilis. Ex
qō sēq. ad gē. Ex unō ma. et ngō m. Deī n. hēt conuenīēt

à nobis pro hoc statu ad modum naturae corporeae non tamen potest concipi sine
singularitate quia singularitas est de centia naturae divinae et ideo non potest
denominari virtus ab natura Angelica cum non sit centrativa singularis
bene poterit sine singularitate concipi et consequenter species denominari
Licet aliqui concedant naturam divinam esse virtutem et speciem ex illo
modo cendi quem habent in ratione, quia licet conceptus naturae divinae ut sic
non explicet singularitatem tamen ille conceptus centrativus claudit singula-
ritatem ergo natura divina non potest denominari virtus. pro consequenti natura quae talis
est dici saltem ut obiectum rationis non est centrativa claudere singularitatem
sed natura divina non ut ratio alterius claudit centrativa singularitatem
ergo non potest non ut sic denominari virtus aut species.
Ja 1. sol. Instat. ergo nec in natura angelica poterit dici species
praedicabilis pro consequenti natura angelica est non centrativa singularis ergo
non potest dici virtus aut species consequenter patet pro antecedenti natura angelica re-
pugnat multiplicatio individuorum ergo est centrativa singularis pro consequenti
ideo Petrus est centrativa singularis quia repugnat ei divisio in plura
individua ergo tamen natura Angelica repugnat multiplicatio in plura individua
ut singularia erit centrativa singularis
Ad 2. sol. Ad probationem negatur antecedens, ad antecedens probationem negatur antecedens non ideo sic
Petrus est centrativa singularis quia secundum rem et physice est incommunica-
bilis sed non quia est incommunicabilis secundum rationem cum non sit quidam
individuum in suo conceptu ultimo centrativa affert et naturam et singu-
laritatem et consequenter non potest obici rationem ad modum naturae communis, ut
natura specifica Angeli secundum rem quidem et physice est incommunica-
bilis non vero secundum rationem quia cum natura Angelica non involvat aliquid
individuum in suo conceptu centrali sed tantum praedicata species centralia potest
aliud obici secundum talia praedicata non ratione singularitatis et sic erit communis
et species praedicabilis secundum rationem.
Arg. 3. Natura Angelica non ut ratio alterius non respicit plura individua
ergo nec erit virtus secundum rationem pro antecedenti talia non individua
non possunt designari nec non sunt actu nec sunt possibilia nec fictitia

ga de individuis fuerit ut per quod natura realis ipsius è angelica
Ro. d. ens ut respicit individua absoluti existentia aut possibilia
concreta entis, individua conditionata nihil. hoc è. quod natura angelica
ex modo quo objectum sit de plurib individuis sicut predicabilis, vide nei fingimus individua de illis naam realia

DVBIVM VNDECIMVM

Arg. 4 ita Ea quod Deus est ultimus in genere substantiae Spiritus subsistens habet predicamentum nei sum rationalem ut sic id est ens rationale, Spiritus subsistens ut talis è species substantia substantiae sine ex ipsa
th. sed ois species contenta sub ista est species sub genere substantiae sed Deus est species substantiae ergo sub genere substantiae sed Deus est species substantiae
ut sic è ratio Ro. et spiritus subsistens è nomen huic ratio hoc ipsum individua de illis
illud quod sub ratione continetur è ratio, non tamen hoc è quod subsistit angelica predicabilia et objectum illius ratio
illa n. concipit subsistentia n. è constituting ratio enim quod enim
natura n. respicit rationem quam respicit ratio continetur constituit ut fing. dictum è.

Arg. 5 Spiritus subsistens ut talis predicatur de plurib numero distinctis ergo ut sic est ratio et predicabilis ergo pot. pl. ens sub Deus subsistens
pot abstrahi ab eo Deus subsistens quod de eo dicitur predicatur ut sic Deus
tamen è Deus subsistens Ea è Deus subsistens quia non Deus sub
sistens tamen numero dicunt quod Deus subsistens quia talis è ratio
et predicabilis de plurib numero distinctis Ro. d. non predicatur de
plurib numero distinctis accidentaliter et denominative secundum non ens
et quidditative nisi ens et hoc argum tamen probat Deum subsistentem
accidentaliter posse denominari rationem et predicabilem et tamen contingit
Ergo si non est ratio Deum subsistentem et predicabilem et idem contingit.

DVBIVM SEPTIMVM

Vtrum individuum sit ratio definitum.

Porphi. definit explicando nobis Porph. naam individui. 1a. definit
hoc è. quod de uno tamen predicatur. 2a. Individuum è entis
collectis quietum eadem in alio regiri non pot.

Has duas definit idem tradidit Porph. 1a. Individuum pot accipi
1o. Intentionaliter et sic è ipsa natura realis individui quod è a pluribus
2o. accipitur 2o. Intentionaliter et sic è natura individui accipitur tamen

sed aliquid est quod ex cognitione nostra illius acquirit quod sic: illam concipimus vel
in ratione subiecti respectu praedicatorum superiorum vel in ratione praedicati de
scripto. Secundum utramque rationem nos cum Porph. hic agemus de indi-
viduo. Et in pro individuum 1° intentionaliter acceptum cum sua
definitione quae est 2° loco a Porph. tradita ut intelligatur.
Notandum est proprietates quibus unum individuum distinguitur ab alio his duobus
versiculis contentae.

Forma figura locus locus, tempus cum nomine sanguis
Patria sit septem quae non sit unus et alter.

Forma significat qualitatem temperiem figura denotat speciem cum colorem
et totius corporis dispositionem. Locus denotat aedes in quibus aliquis in lucem est
editus, tempus exprimit momentum vel horam in qua aliquis est genitus.
Nomen denotat proprium nomen et non cognomen quod aliquis insignitur. Sanguis
indicat parentum et cognatorum prosapiam. Patria significat regionem aut
civitatem in qua aliquis est natus.
His proprietatibus vel aliquibus notis sunt characteribus differunt unum ab alio
quod ex eo patet quia licet aliquis ex his sint multis individuis communes ut sit patria
locus et nomen omnes tamen simul non possunt pluribus individuis convenire nam forma
et figura ita sunt proprietates diversae ut duo individua omnino similia multo
minus eadem reperire nequeant, in quibus [illegible] retinet mirabilis Dei potentia quae tot
varia producit individua unde quod historiae referunt de quibusdam omnino simi-
libus intelligendum est hoc modo quod unus ad alterius formam multum accesserit
non vero quod easdem habuerint proprietates alias non duo sed unum fuissent indi-
viduum.
Ad hoc ma: intelligentiam supponendum ex Metaph. in quibus singulari
ex his quae existunt a parte rei sunt differentiam specificam reperiri non quidam
differentiam singularem cum individuatam per ipsum in suo singulari esse constituit
et a qua proprietates aliquae proficiscuntur quae in nullo alio individuo reperiri
possunt v. g. in Petro sunt rationalis quod est differentia specifica per ipsum differt.

à Bonis diversae speciei reperiri non dicitur quidam individuales per quos distinguitur ab omni alio individuo eiusdem speciei quae dicitur sumitur à materia et ab illis proprietates sup. enumeratae.

N. 2° Individuum 3tum potest sumi. 1° tamen discrete sive singulari, et vocatur individuum certum ut Socrates &. 2° sumitur individuum tamen cum aliquo pronomine demonstrativo et vocatur individuum ex demonstratione ut hic homo. 3° sumitur non solet individuum per aliquem circumlocutionem et vocatur individuum ex Hypothesi ut Sophronisci filius supposito quod hic unum habeat filium Socratem. His notatis sit.

Ctio 1a Descriptio Individui 1° Intentionaliter accepti 2°

Loco à Porph. tradita bona est sed descriptiva tantum.

Haec Ctio plus Auctoritate Porph. et cum Thyrtoy consensu quae hanc descriptionem velut bonam unanimiter recipiunt. quod sit descriptiva pat. quia dicitur per proprietates quae ab essentia individui promanant.

Descriptio a. Essentialiter hoc modo. Individuum est quod constat ex natura specifica et singularitate unius propria. Et quia 2a descriptio individui 1° Intentionaliter accepti videtur tantum competere individuo substantiae si nomine proprietatum intelligantur illae ex sup. relatae. Individuum n. substantiae cum per se existat multas proprietates colligit per inhaerentiam quae non possunt in alio individuo reperiri. Individua v. accidentium cum alteri inhaereant non colligunt in se multa quae in alio reperiri non queant, licet verum sit quod individuum accidentis habeat aliquod proprium quod aliis non conveniat ut esse in hoc sillo hoc nomine designari. Unde poni solet alia descriptio descriptiva individui quae omni individuo tam substantiae quam accidentis competit. Individuum est indivisum in se et divisum à quolibet alio quod sit descriptiva pat. quia dicitur per negationem divisionis unitatem sic: quae est proprietas entis et non per divisionem ab aliis quae non ipsi profluit ab essentia individui.

Ergo descriptio Porph. non est bona quia non competit omni individuo sed nondum omnino competit n. omni individuo si nomine proprietatum intelligantur aliquae non v. omnes in versu declaratae. ideo dictum est si nomine proprietatum intelligantur illae ex.

Essentialis descr. individui

N. circa eandem descriptionem collectionem proprietatum non esse intelligendam de proprietatibus utrisque et communibus nam ista ita in uno colliguntur ut in alio non reperiri possunt ut v. g. esse coloratum esse doctum &c. Ita in uno individuo aliquis reperiuntur ut non in multis aliis reperiri valeant sed est intelligenda de collectione proprietatum singularium ut h. albedinis h. figurae, loci et sanguinis quae ita in uno individuo Petro v. g. reperiuntur ut in alio reperiri minime possunt.

Explicata descriptione individui 1° intentionaliter accipi quaeri hic solet An detur aliqua ratio individui omnibus individuis communis. Ratio quaesiti est si n. individua ita inter se differunt ut nulla ratione conveniant non videtur posse abstrahi aliquam rationem illis communem, In qua re duci sunt sententiae 1° negat dari posse aliquam rationem pluribus individuis communem. 2ª sent est S. Th. id affirmantis quae sententia vera est et probatur 1°.

Itaque nec est possibile abstrahere naturam communem in qua plura inter se conveniunt sed plura individua conveniunt in ratione individui ergo potest ab illis abstrahi ratio communis individui ma et consequenter patet. probatur m. quodlibet individuum est incommunicabile sed incommunicabilitas est ratio individui ergo plura individua conveniunt in ratione individui ergo potest abstrahi ab illis ratio in qua conveniunt deque illis praedicari dicendo Petrus est individuum et sic de aliis.

Probatur 2°. Supponendo individuum varie accipi posse. 1° n. sumitur negative quatenus idem valet atque idem numero cum in plura individuum. 2° accipitur positive incompleti tamen, pro differentia tantum individuali positiva quae trahit naturam specificam. 3° Accipitur completi qualenus est ~~quod compositum~~ quod compositum ex natura specifica et differentia individuali. Individuum ergo quoniam modo sumatur significat unam rationem communem 1° namque modo significat unitatem numericam quae est communis omnibus unitatibus numericis. 2° modo non dicit rationem communem sed determinationem naturae specificae quae certe in omnibus individuis reperitur. 3° modo importat humanam naturam singularem quae in omnibus individuis humanae naturae est communis, omnia n. individua naturae humanae non

tum conveniunt in natura sed non in singularitatibus quia ratio individui est communis
pluribus individuis.
Individuum 2o Intentionaliter acceptum habet in se duas intentiones
sumptas scilicet et praedicati, sumptae quidem in quantum considerantur ut est correlativum
speciei et inferius illius per quam considerationem recipit intentionem
subiectibilis et haec intentio fundatur in esse quod habet species in individuo
tanquam in inferiori. Secundam intentionem praedicati acquirit individuum
quando consideratur respectu suipsius ut est idem sibi ipsi per hanc considerationem
optinet quandam aptitudinem logicalem essendi in seipso per quam aptitudinem
constituitur in praedicabili de seipso et hinc est definitio Porphyrii 1o loco sup. data.
Arg. 1o Singularia non possunt definiri sed individuum idem est quod singulare
quia neque definiri ma est Aristotelis 6 phys. cap. 8 qui ibidem ait solas species posse
definiri. Rx 1o Individua quidem non possunt exacta definitione definiri
possunt tamen bene minus exacta et cum ratio individui sit communis poterit utique
definiri. Rx 2o definitionem Porph. non esse absolute de re quae singularis est
sed quatenus est sub 2a intentione praedicabilis de uno tantum.
Arg. 2o Individuum praedicatur de pluribus quia definitio data bona non est. Sequitur
pet. pluribus antecedens. Individuum praedicatur de Petro et Paulo ut Petrus est
individuum et Paulus similiter quia. Rx 1o antecedens Individuum in actu
signato praedicatur de pluribus concedo, in actu exercito nego antecedens. definitum
a. in definitione est individuum in actu exercito ut Petrus vel Paulus quod de
uno tantum praedicari certum est, at individuum in actu signato hoc est ipsa
ratio formalis individui abstracta ab omnibus individuis non est definitum in dicta
definitione quae ratio ut dictum est praedicatur de pluribus.
Rx 2o Individuum essentialiter tantum praedicari de uno, accidentaliter vero et
denominative de pluribus eo quod accidat individuo ut eius ratio abstrahatur et
postea praedicetur de pluribus in se non tantum respicit unum et de uno tantum est
praedicabile.

Ex q solus in hoc argtm. Individuum est contrahitur incommunicabile ergo non potest esse communicabile.
Rx. Dico cons. non potest esse communicabile contrahitur secundum consequentiam accidentaliter per cognitionem illius nostri ergo nisi ipsa ratio incommunicabilitatis sit accidentaliter communicabilis et deinde licet individuum in actu exercito sit contrahitur incommunicabile, in actu tamen signato est communicabile.
Arg. 3 Definitio Individui non convenit individuo vago ergo non est bona. probatur ans. Individuum vagum praedicatur de pluribus ergo non de uno tantum. probatur ans. aliquis homo est individuum vagum sed hoc praedicatur de Petro et Paulo nam Petrus est aliquis homo et Paulus ergo praedicatur de pluribus.
Rx. Definitio Porph. convenire individuo determinato tantum quia individuum vagum absoluti loquendo non est individuum sed coe.
Et de hoc quaeritur utrum sit species Rx. breviter non esse speciem esse tamen quod coe. probatur 1o. species praedicatur in quod, individuum vagum non praedicatur in quod sed in cuiusmodi ergo non est species. probatur min. sin. quaeritur cuiusmodi est homo illi tenet Rx. est aliquis homo .i. est homo particularis.
Quod sit quod coe probatur quia significat naturam humanam cum determinato modo essendi sed hoc est quod coe pluribus singularibus ergo significatum eius est coe quod siquidem competit pluribus

DUBIUM 8m

Utrum Definitiones Dnae a Porph. tradita sint bonae?

Post consideratione generis et speciei tractare incipit Porph. de Dnae per modum procedendi
uideri potest non nullis inordinatus, prius enim tractare debuisset de Dnae quam de specie sicut principium principiato aut pars suo toto, componit enim species Dnae cum genere tanquam pars Metaphysice illius ut supra dictum est.
Verum arguendum non est Porph. ideo enim ab illo permutatus est ordo praeponendo speciem Dnae ut generis notitia completur quia generis correlativum immediatum est species notitia v. Entis relativa perfecta et completa sed ex tractatu correlativo iure legitima excusatione id factum esse non est dubium.
Antequam a. definiat Porph. Dnam tradit divisionem Dnae. In Coem seu propriam et proprissimam seu maxime propriam. simulque explicat quod nomen Dnae.

Ducens differentiam nil aliud sgare quam diversitatem et disparitatem eorum quae in aliquo
conveniunt, quando ergo haec disparitas fit in rebus ab accidentibus eorum differentiae
eorum, et ita differentia eorum loquendo pro re substrata, nil aliud est quam accidens
quoddam separabile per quod una res huius illud differt ab aliis vel non a seipsa
non habente ut currere sedere, Petrus non currens differt in parte a Paulo
non currente et a seipso quiescente.

Quando vero fit in rebus a propriis accidentibus tunc dicitur differentia propria et
haec differentia est accidens aliquod inseparabile ratione cuius res huius illud separatur
ab alia non habente ut adunitas vel junitas narium, lipitudo oculorum
cicatrix in multo nigredo in corvo vel ~~aetiope~~ aetiope, nam homo huius nasum
curvum ratione illius curvitatis differt ab homine non habente illam.

Tandem 3°. differentia sgat diversitatem aliquam quae fit in rebus et a propriis et contentibus
constitutivis et tunc dicitur differentia propriissima cum maxime propria. Et differentia hoc
modo accipta nil aliud est quam pars speciei Metaphysicae ~~[illegible]~~ quam
species distinguitur contrahitur a quibuscumque aliis speciebus, intra idem genus ut sensibile
respectu animalis rationali respectu hominis, pro rationali non differt homo a brutis contento
sub animali, animal differt pro sensibili a planta contenta sub vivente.
Inter has a. 3 differentias hoc discriminis intercedit quod duae priores tantum fa-
ciant rem dissimilem. 3a vero rem faciunt planae aliam cum potius
aliud et ideo solet vocari differentia specifica: Priores vero ob ignobilitatem vo-
cari solent tantum simpliciter differentiae.

Facta haec divisione differentiae cui et alias aliquis adiungit quas aliquis expli-
cabimus dicitur assignat definitiones differentiae.

1a. Differentia est quae species excedit genus. 2a. differentia est quae praedicatur de pluribus specie
differentibus in quali quid. 3a. differentia est quae dividit ea quae sunt eodem genere
ut rationali dividit hominem a Leone quae sunt sub animali. 4. Differentia est quae
dicunt a se singula subintellige contrahitur et quidditative. 5. Differentia est
quae constituit contrarium. Has definitiones tantum competere differentiae propriissimae
ex ipsis terminis patet. Ultimam definitionem a 1a non distinguimus quia si species
per differentiam excedit genus utique differentia erit in specie tanquam pars illius constitutiva

4 q̄ assignant definitiones et recte propter 4 munera cum actus quos habet divisio, illosque
nos maioris ita claritatis gratia inter se ordinamus. 1° namque divisio dividit genus
et huic actui respondet 3 definitio. 2° constituit speciem cum respondet 1° definitio
cum ultima 3° divisio speciem ipsam constituit ab aliis distinguit speciem
et huic actui respondet 4 definitio. 4° in quo ipsa ex his omnibus sequitur habet divisio
quod praedicatur de suis inferioribus in quantitate quod et huic actui dictat 2a definitio.
Ex his 4 actibus sequuntur totidem respectus 1° est in ordine ad genus quod
dividit divisio 2° in ordine ad speciem ipsam constituit. 3° ad alias species
quas ipsam constituit differre facit ab illis et sic eas indirecte respicit
4° est in ordine ad sua inferiora.

Cap. 1° Definitiones assignatae bonae sunt et accurate
explicant naturam divisionis, omnes tamen sunt materiae quales.

Haec Cap. tum probatur solvendo omnia argumenta quae afferri solent in eam.
quod sunt ad materiam quae patet quia singulae actus singulas materiae quales ex-
plicant quod tamen omnes simul divisionem completam in suo esse constituunt.
Verum quia nos hic agimus de divisione ut est 3 praedicabile quia cum divisio
4 habeat respectus in ordine ad quem tamen constituatur in ratione 3 praedicabilis
et quod sit eius definitio ut 3 praedicabile est.
8 Hoc explanatione sit Cap. 2a. Definitio divisionis ut est 3 praedicabile est.
Divisio est quae praedicatur de pluribus speciebus vel numero differentibus in quantitate quod.
Haec definitio est descriptiva ut ex dictis facile colligi poterit. Essentialis
vero haec est. Divisio est virtute respiciens plura species vel numero differentia
in quantitate quod sit additur partis vel numero ut comprehendamus omnes divisiones tam
infimas quam subalternas, sed definitionem n. Porph. quae statuit divisionem praedicari
de pluribus differentibus specie existimamus tamen competere divisionibus
subalternis, tract. Cant. hic ad illas tamen infimas definitionem praedictam
detorquere velit sed minus congrue.

Cho 3a. Dria n constituit in ratione 3ij predicabilis respectu speciei a quo eam ipsum distinguit constituit, neque in ordine ad genus quod dividit.

V. G. Rationali non est 3. predicabile respectu bruti a quo hominem quem constituit distinguit. probatur quia ad 1. p. predicabilia constituuntur in ratione talium respectu eorum quae de quibus vere possunt predicari sed dria non potest vere predicari de aliis speciebus a quibus suam distinguit ergo dria respectu eorum non constituitur in ratione 3ij predicabilis ma est aperta probatur mi. rationale quod est dria hominis non predicari potest de equo et leone et aliis bratis a quibus hominem distinguit, falsa n. est predicatio hic est rationalis.

2a pars. probatur. dria ut 3 predicabile predicatur centrahit de suis inferioribus sed dria non predicatur centrahit de genere ergo respectu illius non constituitur in ratione 3ij predicabilis, ma ex ipsa definitione dria constat, predicatur n. in quale quid hoc est afferens partem centrae per modum alteri adiacentis mi probatur rationale non predicatur centrahit de animali, si n. predicaretur centrahit est vel tota centra vel pars centrae et consequenter non posset animal esse sine rationali, quia nil potest esse sine sua centra con parte centrae, et v. animal potest bene existere sine rationali ut patet ergo dria non predicatur

Cho 4 Dria non constituitur formaliter in esse virtutis et 3ij predicabilis per respectum ad speciem ipsum constituit sed per respectum ad individua species vel ad ipsas species diversas

Haec Cho est 3a. Morales in sua manu scriptis Sect 2 de dria est tu S. Th in summa loco cap. 4 Sanger et PD Comptulesium Dicimus in Chri vel ad species diversas ut comprehendamus in dria subalternam quae non constituitur formaliter in ratione virtutis et 3ij predicabilis per respectum ad genus quod constituit V. G. sensibili per respectum ad animal sed per respectum ad species diversas sub genere contentas ut ad hominem et bratum

rationale n

Et eodem modo Verbum non est 3 praedicabile respectu hominis sed respectu naturae humanae
Petri sc: et Pauli et pro Christo 1a. Verbum est natura una dicens respectu
ad plura inferiora sed species non est inferior quod respectu differentiae ergo differentia non est
verbis respectu speciei ma pat. ex dictis, quia pro specie subiectibilem
ut sic non est verbum quia ut talis non dicit respectum ad inferiora pro m.
superior est id a quo non valet subsistenti consequentia sed a differentia ad speciem valet
consequentia ergo differentia non est superior specie et consequenter nec species erit inferior
differentia. Huic rationi Rxri solet a contrariis differentiam V. G. rationale in esse
rei non esse superius quod sic non aliquid tale pat ac homo esse tamen superius quod in ratione
praedicabilis quia differentia praedicatur et de specie et de individuis, species vero
tamen praedicatur de individuis et haec superioritas secundum illos sufficit ad
constituendum verbum et praedicabile formaliter.
Responsio a. haec nulla est, sequeretur non nullam dari comparationem
aequalis de aequali loquendo quod tamen est contra communem philosophorum opinionem.
Sequitur pro secundum illos eos quod differentia praedicatur de specie dicunt illam esse
superiorem ergo non est praedicatio aequalis de aequali ergo non datur talis praedicatio quia
in omni praedicatione secundum illos praedicatur semper superius sed superius non est aequalis cum
inferiori ergo nunquam datur praedicatio aequalis de aequali.
Rxnt. 2o. Primam quando praedicatur de specie virtualiter praedicari de
pluribus inferioribus quia plura individua virtualiter in specie continentur et
ita illam praedicationem de specie aequalem pluribus praedicationibus de individuis.
3a. quia talis continentia virtualis non sufficit ad veram rationem verbi, pro ea
verbum ut sic formaliter dicit ordinem ad multa vel plura simpliciter ad
verbum non petitur quod ratio eius multiplicetur in inferioribus sed individua pro
virtualiter continentur in specie non pro multa sed unum quod ergo ratione huius
continentiae virtualis individuorum in specie differentia respectu speciei non erit
verbis.
Pro 2o. Christo verbum tamen est superius respectu eorum a quibus abstrahitur abstractione
verbi loquendo sed differentia non abstrahitur a specie abstractione verbi
sed formali tamen ergo differentia non est superius quod respectu speciei. ma pat pro m.

ab illis abstrahitur aliquid abstractione uerbi quod immediate unit in una ratione
et in quo multiplicatur per contractionem sed differentia non unit speciem cum indi-
uiduis nisi potius species unit sibi indiuidua neque differentia per contractionem
multiplicatur in specie sed tantum in indiuiduis ergo.

Cap. 5. Inferiora differentiae non sunt istae et istae differentiae sed sunt
ipsae species si sit differentia subalterna uel indiuidua si infima
et respectu horum consistunt differentia in ratione 3 praedicabilis

Explicatur Cap. Inferiora rationalis v. g. non est hoc rationale et hoc rationale
sed Petrus et Paulus et alia indiuidua naturae humanae et inferiora sensi-
bilis non est hoc sensibile uel hoc sensibile sed homo et leo qui participant
naturam animalis tanquam duae species plane distinctae.

Haec Cap. probatur 1° Ex Resolutione aliarum opinionum nec alius terminus restare
uidetur respectu cuius possit consistere differentia in ratione 3 praedicabilis.
Probatur ratione differentia respectu hominis et illius differentiae ut rationale respectu hominis et illius
rationalis non praedicatur in quale quod ergo respectu illorum non habebit rationem 3ii praedica-
bilis. Consequentia patet. probatur antecedens quando praedicatur differentia de hac et illa differentia
praedicatur absolute in quod asserens totam centiam ergo non in quale quod. probatur
antecedens haec differentia in sua centia nil aliud dicit quam rationem differentiae
et superaddit conditionem indiuiduantem ut hic homo nil aliud
dicit quam naturam humanam et conditionem indiuiduantem ergo sicut
homo praedicatur in quod ut tota centia de hoc homine ita differentia de hac et illa differentia
Probatur 3° differentia respectu indiuiduorum naturae habet omnes conditiones petitas
ad rationem uerbi et 3. praedicabilis ergo respectu illorum erit uere uerbis
probatur antecedens ab illis non abstrahitur abstractione uerbium et de iis praedicatur
in quale quod ergo respectu illorum habebit ueram rationem 3 praedicabilis
Ex quibus colliges inferiora differentiae esse illa plura quae habent naturam specificam
distinctam per formam differentialem et fundamentum hominis relationis 3 praedicabilis
est unitas formalis multorum quae sunt similes in forma specifica et per
eandem distinctae ab omnibus aliis.

Arg. 1. 3a 1 Vel n. genus continet differentias vel non si continet ergo differentia non erit
quia species genus excedat si non continet ergo species non habet differentiam ex genere quod
est contra dicta. Rx Genus in potentia continere differentias non actu quia vero species
actu continet differentiam huic est quod actu species per differentiam excedat genus.
Arg. 2. 3a 2. Illa non competit ultimae differentiae ergo consequentia patet per ante
definitio differentiae est quod praedicetur de pluribus specie differentibus sed differentia
ultima non est talis ut patet in rationali ergo differentia ultima non competit definitio
Huic argumento Rx caret definitionem Porph. convenire in ultimae differentiae
non positive sed per non repugnantiam, non quia talis differentia sed quia differentia
si non differentia ultimae in quantum differentia repugnaret praedicari de pluribus
specie distinctis id non repugnaret differentiae subalternae sed haec solutio tota
valde est et verite caret. Sequeretur n. ex ea Equum esse animal rationale
quia licet ei quidem repugnet ratione talis animalis esse rationale tamen non repug-
nat ei in quantum animal. Deinde est contra eorum modum loquendi Auctorum
quibus contraria praedicata non per non repugnantiam sed positive tribuunt.
Rx ergo Porph. sua definitione tantum complexum esse differentiam subalternam
et non nisi iam ergo diminutus fuit Porph. in sua definitione? Rx minime
quia ipse apud veteres tantum differentias subalternas cum genericas invenit
et sicut invenit ita definivit, deinde ideo hoc factum est a Porph.
quia differentiae subalternae communem usum in scholis optinent ut ait Magister
Ergo si ab illa definitione detrahas tamen specie differentibus et addas
numero differentibus optimam conficies definitionem cuicunque differentiae
convenientem.
Arg. 3. Deus differt contrariis a creaturis et omnia praedicamenta in
ipsa differentia dicuntur inter se et tamen non conveniunt in aliquo genere, deinde homo differt
a lapide per animal et tamen animal non est differentia ergo non est proprium differentiae quod singula
a se per ipsam dicuntur. Rx advertendo non esse idem res aliquas esse diversas
et differentes, ea n. proprie dicuntur differre quae in aliquo genere conveniunt.
Illa a. sunt diversa quae distinguuntur quamvis quicunque modo in essentia licet in nullo
genere conveniant.

Deus itaq; à creaturis et unum praedicamentum ab alio distinguunt hoc
non proprie differunt, nil n. cum habent univocum vel genericum in quo conveniant.
Differentiae enim ipsae inter se proprie non dicuntur sed sunt pro diversa itaq; negatur
Deum à creaturis proprie differre nec enim unum praedicamentum ab
alio proprie differt, quia proprie differre est eorum quae conveniunt in uno
quod adveniente differentia dividitur et constituuntur variae species sub illo.
Ad illud enim de differentia hominis per animal à lapide Respondeo hominem proprie differre
à lapide per animal quia id per quod unum differt ab alio proprie, non debet
includere illud quod est genus respectu utriusque, animal n. includit corpus quod est
genus respectu hominis et lapidis ac proinde homo non per animal sed per sensibile proprie
differt à lapide et aliis insensibilibus.
Arg. 4. Genus potest dividi per accidentia ut si dicatur animal aliud album
aliud nigrum, potest enim dividi genus per species hoc modo, animal aliud homo aliud
equus ergo dividere genus non est proprium differentiae aut ea quae sunt sub eodem gradu.
Respondeo Genus potest variae dividi per accidens ut in album et nigrum Ex. per se
hoc est in partes suas actuales ut in vivens sensibile. 3° in species parti
cipantes ipsum ut in hominem et brutum. 4. In partes potentiales limitantes
et determinantes illud et sic differentia proprissima dividit genus tanquam compars
limitans et determinans illud ad componendum cum illo certam aliquam speciem Et hoc modo
intelligendum est illud quod diximus de differentia, illam scilicet dividere genus
per modum partis limitantis quo modo dividendi nulli alteri potest competere
Arg. 5. Ad probandum differentiam esse virtutem et 3 praedicabile in ordine ad
speciem ipsam constituit. haec praedicatio homo est rationalis est directa et formalis
ergo est alterius praedicabilis sed non potest esse alterius nisi differentiae ergo differentia vere
constituitur in esse virtutis et 3. praedicabilis per ordinem ad speciem ipsam constituit
Respondeo ad ant. et negando consequentiam. non n. omnes praedicationes directae et formales spectant
ad aliquid praedicabile sed tantum illae in quibus superiora de inferioribus praedicantur
dummodo enim caetera requisita adsint, potest tales a. praedicationes dantur illae

in qb. p̄dicant aeq̄tia de aeq̄tib. et talis ē p̄dicatio in argumento relata
vocarij solet p̄dicatio 3ij p̄dicati qa in illa p̄dicat res q̄ alias si compa
ret ad inferiora ē 3 p̄dicabili.
Arg. 6 3a Divisionem sup. factam. In bona divisione membra dicunt ee
inter se dista sed hoc n̄ fit hic g̃o. pl̄ m. eadem res p̄t ee d̄ria cōis
ppria et ppryssima vel congregativum nisi ē d̄ria cōis ligni lapidis &c.
qb. me nigredo vel accidens separabile, et ē d̄ria ppria respectu corvi
cui me nigredo vel accidens inseparabile et ē d̄ria ppryssima respectu ipsius
nigredinis q̄m in certa spēc constituit g̃o sic eadem inter se conveniunt sequen
uni rei. Dein ubi ē d̄ria ppryssima ibi sp̄ ē ppria et cōis d̄ria
ubi n. ē diversa cōntia m̄ dicunt ee diversae ppriates et accidentia cōia
g̃o iste membra coincidunt.
Rp membra h. divisionis n̄ sp̄ debere distingui realiter sed sufficit
q̄ formaliter et ita exempt. adductum in argto. sdm aliam formalem
ē d̄ria cōis et sdm aliam ppria et sdm aliam ppryssima loquendo
p ipso substrato d̄riae et hoc n̄ destruit divisionem nam bonum divi
dit in utile, delectabile et honestum q̄ tn̄ membra aliquando tn̄ sdm di
versas formalitates distinguuntur. Unde pat ad argtm membra bonae divi
sionis vel debere ee dista vel realiter vel formaliter sdm distam rationem
Ad illud q̄ ult. dicebat in argto Rp concedo. ans n̄ tn̄ inferri ex
co membra dividentia coincidere et n̄ distingui saltem formaliter quia
ut Scotus ait membra h. divisionis sumenda sunt cum praecisione.
hoc ē q̄libet membrum ē accipiendum sdm id q̄ formaliter p̄stat q̄
pacto constat unum n̄ includere reliq̄ nulla n. res p eandem formam
praecise sumptam differt cōiter ppria et ppryssime licet ubi ē d̄ria mxe
ppria caetera m̄ d̄riae existant, Et haec solutio m̄ supponit illam
divisionem poē m̄ 1o intentionaliter, licet m̄ 2o intentionaliter accipiat
et sensus ē divisionem illam q̄ dividit d̄riam in eam ppriam et mxe
ppriam poē accipi p ipso substrato 2ae intentionis d̄riae, ita ut

Sensus sit aliud est quod facit differre contra aliud quod proprie &c. Et in
pt 2o Intentionaliter dividi hoc modo alia est intentio divisionis contra alia
propria alia proprissima et de hac divisione alij tres sunt inter Auctores
An. sc: sit divisio generis in species an univoca An Analogi in analogata
Ad hoc Rx 1o Si sumatur haec divisio divisionis 1o Intentionaliter et
propriis rebus quae substant 2. Intentionis divisionis non est divisio univoca
vel generis in species sed Analogi in analogata.
Pbr membra substrata h. divisionis sunt substantiae et accidentia sed substantiae
et accidenti nulla datur ratio univoca aut generica ergo haec divisio
1o intentionaliter accepta est analogi in analogata. mi supponendo certa
ex Metaphysica pbr ma. divisionis contra plerumque est accidens ut sedere currere
sicut et propria divisionis proprissima v. plerumque est substantia ut sensibile
rationale ergo ma. vera.
Rx 2o Si sumatur 2o Intentionaliter non est modus univoca vel generis in species
sed Analoga.
Pbr. Ratio divisionis non aequaliter participatur ab his tribus membris ergo non est generis
in species aut univoca. Consequentia patet. ideo n. divisio entis in substantiam et accidens
non est univoca quia illa duo membra inaequaliter participant naturam divisi
pbr ant. divisionis proprissima facit rem plane aliam hoc est diversam in
contentia. contra v. et propria faciunt rem alteram hoc est diversam vel distinctam
distinctam secundum accidens sed haec sunt diversae rationes divisionis ergo ratio divisionis non
aequaliter participatur ab his tribus membris. Ex quibus patet quod non sit generis in
species quia talis divisio esset univoca.
3a Haec arg. 1. Contra est his 3 dicitur facere differre ergo divisionis in
communi erit ratio univoca respectu eorum antecedens est certum, singula n. h. divisionis
membra faciunt differre ergo est ipsis aliquid commune. Rx Verum est rationem
divisionis esse communem quod negatur tamen esse quod commune univocum vel genericum Ratio siquidem
entis est communis substantiae et accidenti non communis generica vel univoca sed Analoga.

Arg. 2°. Illa 3 intentiones dicta distinguuntur specie quod intentio dicta communis erit ratio generica respectu earum, plus autem illa predicantur de pluribus numero ut hoc dicta communis est dicta et hoc dicta communis est dicta quod sunt 3 species.

Respondeo illas esse 3 species contentas sub uno genere. Ad probationem Respondeo illas predicationes non esse species de individuis sed analogi de analogatis quales sunt hoc hoc urina est fana et hoc urina est fana vel hoc accidens est ens et hoc accidens est ens.

DUBIUM NONUM

Utrum genus vel differentia superior claudatur contentaliter in differentia inferiori et quomodo genus differentias continet?

Sensus quaestionis est An aliquid v. g. sit de conceptu contentali rationalis vel an infensibile quod est differentia superior animalis sit de conceptu rationalis.

In hac re 3 sunt sententiae. 1a est Nominalium asserentium differentiam inferiorem contentaliter claudere superiorem hoc sequitur videlicet Soncinas 7 Metaph. q. 37

2a est Magistri Soto quod est unica de genere asserentis genus et differentiam superiorem predicari contentaliter de inferiori non immediate sed mediate mediata predicatio et immediata quod fuit dictum est sup. dub. de genere.

3 quae vera est et sequenda est asserit genus et differentias superiores nullo modo predicari contentaliter de inferioribus nec esse de conceptu illarum contentali, hoc sentit videlicet S. Th. eamque tenent communiter eius discipuli. Et cuius Exempli sit.

Christus 1a genus non est de contentia differentiae quia ipsum strahit et limitat.

V. G. animal non est de contentia rationalis. hanc Chrysostomum in sup. probavimus agentes de genere. plus a modo speciali ratione a posteriori deducta. sequerentur non nulla absurda ex sententia contrariorum. In primis non sequeretur genus non predicari univoce de speciebus et consequenter non esse genus, consequens est falsum quod et antecedens plus sequitur ideo non ens excludit a ratione generis nec predicatur univoce de suis inferioribus quia transcendit differentias inferiores et quia includit in conceptu contentali differentiarum quod si genus v. g. animal includit in conceptu

centrali dicitur erit transcendens et non univoce praedicabitur sed analogice
sicut ens et consequenter non erit genus quia de ratione generis est praedicari univoce.
Sequitur 2° quod ex genere et differentia non fieret compositio Metaphysica hanc sequitur
sup. tetigimus de genere ibi videri poterit.
Sequitur 3° quod differentia rationalis sic non erit pars Metaphysica hominis sed quod
plane synonymum cum illo quod patet quia in suo conceptu centrali totum
contineret quod homo unde statim fieret quod differentia erit species. Probatur 2° Genus est
quod completum Metaphysice ut dicimus quod non potest esse de conceptu centrali
differentiae quae est ens incompletum Metaphysice ideoque non ponitur in linea recta praedi-
camentali sed hic a tabere. Consequenter probatur ideo n. Petrus non est de conceptu
centrali materiae quia ipsi est ens physice completum, materia enim ens physice incompletum

Conclusio 2a Differentia superior non methodice contrahitur in differentia
inferiori v. g. sensibile in rationali.

Probatur 1° Si differentia superior erit de centra inferioris differentiae etiam genus erit de
centra illius sed hoc esse falsum probatum est quod et id ex quo sequitur probatur sequitur
Id quod claudit centraliter sensibile claudit non centraliter animal sicut id quod
claudit centraliter rationale claudit non centraliter hominem sed secundum contrarios
rationale claudit centraliter sensibile quod non claudit centraliter animal quod genus
erit de conceptu centrali differentiae inferioris quod falsum est.
Deinde quod non est centraliter homo non est centraliter rationale quod id quod non est centraliter
animal non est centraliter sensibile sed rationale non est centraliter animal hoc est
animal non est de conceptu centrali rationalis quod non est centraliter sensibile quod differentia
superior non claudit centraliter in differentia inferiori.
Probatur 2° Ab incommodo sequitur n. quod differentiae superiores non praedicarentur
univoce de speciebus rationale v. g. de homine et irrationale v. g. de leone
nec constituerent 3 praedicabile quia claudentur in conceptu centrali
differentiae quod Conclusio vera.
Probatur 3° Sequitur n. quod defectus hominis facta per genus remotum et differentias
intermedias v. g. homo est substantia sensibilis rationalis erit plane nugatoria
sed hoc est falsum, et contra Arlem tales definitiones approbantem quod et id est.
Probatur sequitur sensibile continetur in conceptu centrali rationalis actu quod continetur

continet in illo quando quod diceremus hoc est substantia sensibilis rationalis bis dicere-
remus sensibilis semel per proprium nomen secundo per terminum rationalis quod est nugari.

Ch. 3a. Nec species nec ultima eius differentia includuntur contrahuntur
in differentia numerica. Sed V. G. vel rationale non includuntur contrahuntur in
singularitate Petri.

Probatur 1o. quia si species et differentia includerentur in conceptu contrahi differentiae nume-
ricae tunc nec homo esset species nec rationale differentia quia cum transcenderent
differentias numericas non praedicarentur univoci.

Probatur 2o. Singularitas Petri limitat et detrahit hominem et rationale
quod non includit illa in conceptu contrahi probatur consequentia. nil detrahere dicitur id quod
in suo conceptu contrahi habet, quia imo determinatum est ex extra conceptum
determinantis et est extra et haec ratio probat utramque Chorum pre-
cedentem.

Probatur 3o. Alias differentia numerica esset perfectior et nobilior specie quia praeter
perfectionem speciei quam includeret adderet in proprium perfectionem numericam
sed quod sit differentia numerica dictum est supra.

Ch. 4. Genus non continet differentias dividentes actu per modum inclusionis
ita ut sint praedicata illius contrahi.

Probatur Ch. opposita non possunt in eodem subiecto actu reperiri sed differentiae dividentes
genus sunt opposita quod non possunt actu in illo reperiri. ma probatur quia opposita in
eodem subiecto se mutuo destruerent. ma probatur infra.

Probatur 2o. quod competit superioribus secundum contrariam competit in inferioribus contrahi
sub illis quod si differentiae dividentes genus actu sunt in genere per modum inclusionis
contrahi in erunt in specie contrahi sub illo et sic rationale esset in brutis, quia
brutum contrahitur et actu continet animal, animal enim continet contrahitur et
actu rationale.

Arg. 1o. Genus praedicatur per se de differentia V. G. animal praedicatur per se de rationali
quod praedicatur contrahitur de illo consequentia patet quia praedicatum per se est contrahi
antecedens probatur non praedicatur per accidens quod per se consequentia iterum patet quia non dicitur
alius modus praedicandi. Rx 1o. dico antecedens animal praedicatur per se de rationali
inquantum loquendo secundo, formaliter negatur antecedens. hoc est rationali quia sequitur

hui rationalitatem et huius rationalitatem fit quod se et contentat aliquid rationem h.
praedicat, non aliquid quod se de rationali, non v. praedicat, qua una quidem et sua
et aliquid non intuendo ni rationali et sui et sui se et aliquid quod accidens respondentis.
Ad 2.° et 3.° quod se et aliquid praedicat quod se de rationali tanquam praedicatum
illius contentati ergo. praedicat quod se tanquam faciens unum quod se cum illo
secundo. et sui praedicat ergo quod se de aliquo qua cum illo componit unum
specum quod contentum se et hoc syllogismus non est intelligi quod se vel qua praedicatum
et de contentis illis vel qua cum illo facit unum quod se haec in ex contentis
non intuendo.
Ad 1.° solu. Si aliquid praedicat quod accidens de rationali ergo praedicabit non quod accidens de
horno et hoc est falsum ergo et id est. ratio sequitur. quod dicit accidentalis de
praedicato dicit non accidentalis de subiecto non quod tali praedicatum intuendo
v. g. qua de animali dicit album accidentalis non accidentalis dicit de homo
qua non homo aliquid intuendo ergo si aliquid praedicat accidentalis de animali non
praedicabit accidentalis de homo qua rationale intuendo in homo.
Ad 1.° ergo dicendum ergo conceptus huius contentibilis in conceptum animalis
et rationalis huius a. non est seiunctus aut alterius dicuntur.
Ad 2.° quod praedicatum innititur aliquando illis 2V. Joan. unum rationem contentat
et habet aliam accidentalis sicut huius syllogismi. Capitulum dicit ens et qua
contentibilis et aliquid, in quantum huius contentat ens in quantum v. contentat aliquid
contentat ens accidentalis vide ad syllogismum dicit quod aliquid et sensibile si sicut
ratio respondet huius in quantum rationalis pulchre stando sub conceptu dicuntur
innituntur ipsi accidentalis et eadem non de illis praedicat et v. qua
illa praedicata innituntur non huius immediate non in quantum pulchre rationalis
ideo non dicit contentat de illis et sicut absolute ergo aliquid huius accidentalis
praedicari de homo qua in hoc casu praedicatum quod hoc syllogismi Tabula
facile innituntur dicit illi absolute et contentati, ideo aliquid et sensibile
dicimus et de contra huius haec sub alio ratione illi accidentalis
convenient. Vale quod ista quod dicit accidentalis de praedicato
distinguenda est. si illud quod dicit accidentalis de praedicato non innituntur
facile sub alio ratione contentati secundum est, secus si sub alio ratione
quod est. si non ratio entis non innituntur huius nisi in quantum alicui certi huius
est huius accidentalis entis, sed qua non ratio entis illi sub alio titulo

contrarii competit hoc est quod sit contentum cum et idem dicimus in propositio.
Arg. 2: Bene [illegible] in Darapti omne ho est contentum animal, omne ho est contentum rationale, quod rationale contentum est animal, hoc argumentum bonum est quia quod [illegible] contentum de omni. Resp. [illegible] modo sum eo, variatur quia [illegible] contentum alit n. appellat in Cho alit n. appellat et [illegible] illius [illegible] contentum, alit n. appellat in Cho alit in [illegible], in [illegible] n. [illegible] contentum tenet [illegible] et [illegible] medij et appellat [illegible] ratione [illegible] hoc. In Cho v. tenet [illegible] et [illegible] et appellat [illegible] quare ut Cho eset legitima deberet [illegible] inferri quod id quod est rationale contentum est animal vel [illegible] aliquid rationali est contentum animal [illegible] ho vel [illegible] contentum participant [illegible] illis. Alias si modo argumentandi in argumento valeret, probaretur non deesse contentum [illegible] [illegible] omne est contentum ho, [illegible] omne est contentum ho [illegible] quod [illegible] est contentum ho [illegible] Cho falsa est.
Per similem [illegible] occurres in hoc argumento. [illegible] est [illegible] omne ho est risibile quod risibile est [illegible]. Resp. n. si [illegible] mansit numero est Cho, n. v. si [illegible] hoc est in [illegible] appellat [illegible] ratione [illegible] risibile.
Arg. 3um 4. Animal actu stinet contraria opposita quod Cho falsa [illegible] omne animal actu est [illegible] rationali et irrationali cum hoc et [illegible] animal actu stinet contraria opposita [illegible] valet si [illegible] non idem [illegible] quod actu stinet contraria opposita [illegible] animal numero idem numero animal est rationali et irrationali [illegible] animal numero idem v. gra.
[illegible] Porph. [illegible] est inconveniens quod idem numero habeat opposita sed non idem gra quod hoc [illegible] non [illegible] argumenti.
[illegible] quod est poni cum opposita actu in aliquo [illegible] modum commentarium [illegible] modum [illegible] modum commentarium [illegible] cum opposita in [illegible] aliquo [illegible] illi [illegible] accidentia [illegible] vel [illegible], alia modo [illegible] et [illegible] et hoc modo opposita ponat cum actu [illegible] numero bene [illegible] in aliquo quod est unum [illegible] vel gra et
in aliquo [illegible] est unum numero [illegible] modum commentarium actu [illegible] in [illegible] rationali et irrationali et [illegible] modum [illegible] hoc non est [illegible] dicimus in gra cum actu contraria opposita [illegible] modum commentarium quia animal actu est [illegible] cum rationali et irrationali.

et modum a. intelligendi dicitur hic opposita actu quando opposita intelligunt in ratione illius et hoc modo impossibile est idem numero specie vel genere intelligere actu opposita et hoc modo intelligenda est Chr.

Quando v. dicitur genus contineri in potentia differentiae, dicitur quia differentiae ex eo nascuntur non ita quod in eo prius latitantes postea prodeant sed sic ut mehoate in ipsa forma generica indiscrete ad proprias actualitates distincte et perfecte sortiendas ex eo originem trahat propter quod genus dicitur principium suarum specierum et hoc modo potentia genus ad actum reducitur;

Ita hoc obiicitur. Differentiae sunt omnino opposita quae nec non possunt in potentia contineri in genere quia non videntur seminicem destruere. Respondet hic Caiet. cum Porph. nondum obiecit. quia opposita esse in potentia in eodem non est esse opposita in eodem sicut nec hominem esse calidum in potentia est hominem esse calidum. ad ans. a. Respondeo verum esse differentias esse oppositas non contrarias vero contrariae sicut calor et frigus sed improprie et imperfecte contrariae praesertim si differentiae sunt substantiales, si v. accidentales sc. earum rerum quae sunt vere contrariae ut albedinis et nigredinis non sunt contrariae ut quae hoc est constitutivae contrariorum.

Arg. ult. Si differentia inferior non includeret in se superiorem differentiam aut genus esset conceptus omnino simplex omnino compositus expers et consequenter actus purus imo esset genus supremum quia nil esset sup. illam ab quo haec omnia sunt absurda quod et id ex quo sequitur. Hoc argumentum potest dubii sequens.

DUBIUM DECIMUM.

An differentia sit simplex vel composita ex pluribus differentiis subalternis.

Hoc Dub. movet ob antiquorum philosophorum sententiam quae negant differentias ultimas specierum convertibiles cum ipsis et simplices sed omnes differentias esse intermedias vel subalternas specierum non posse definiri per propriam differentiam sed per collectionem omnium differentiarum superiorum et consequenter dixerunt isti philosophi differentias specificas non esse simplices sed compositas ex differentiis subalternis et haec sunt citatis B. Alb. 6 Met. Tex. 23 Porph. in quo ex eo colligitur

qa tm desinunt subalternas differentias supponens n dari aliqm infimam
differentiam q cum specie sola convertatur sed differentiam specificam tm ce collec-
tivam differentiarum superiorum. Ita hanc sententiam sit

Chro 1a. Praeter differentias subalternas assignandae sunt m differentiae
infimae cum specie. infimis convertibiles.

Haec Chro p. 1. p. supponit ut certum dari differentias subalternas nec de his
magna e difficultas, videmus n. gra constitui p suas certas differentias at ista
differentia sit subalternae q dantur tales differentiae et hae n sunt convertibiles
cum infimis specie. n n. possumus dicere sensibile e q ho e. Ex q mo
arguendi convertibilitas dignosci pt.

Ptr pars 2. Oes differentiae sumuntur a forma sm Aristotelem 8 Metaphysicae cap. 2 sed
q libet species infima hr suam propriam formam q cum illa convertitur q
habebit propriam et peculiarem m differentiam q cum ea convertatur ma e cor
mt Auctores q dicunt genus sumi a materia differentiam a forma, n qd oes species
sit compositum qd ex materia et forma hoc n. falsum e in substantiis spiritua-
lib ijs species oes materiae sunt expertes. sed dicitur hoc ideo qa sicut se ht
materia ad formam q modum potentiae recipiendo illam et forma e q coaretat
ipsis tali potentiam ita m si genus ht ad differentiam ad modum potentiae illi
milata q p advenientem differentiam coaretatur ad certam speciem tanqm
p formam, mi. m. stat. Leo n. et ho hnt propriam formam q nullo alteri
competit sed plane cum illis convertitur.

Ptr 2o Chro. q libet species gradum aliquem entitatem sibi propriam et
peculiarem vendicant q ab oes alijs distinguntur q intra ambitum eiusdem
gradus continentur sed hic gradus nil e aliud qm differentia specifica q una species
ab alia centralis cecernitur q dabuntur differentiae ultimae convertibiles
cum specie.

Ptr 3o. passiones sive proprietates ab entia dimanant sed in q libet spe
inveniuntur propriae passiones q nulli alteri rei conveniunt q et aliqs
gradus centralis a q tales proprietates dimanant ita peculiari species ut

nulli alteri convenire potest sed hic gradus proprius est differentia specifica quod idem.
Probatur 4. Homo est species infima definita centraliter ab aliis speciebus arcanis sed
non est definita species centraliter per differentias superiores, non enim per sensibile differt homo
a Leone cum uterque sit sensibilis et potius in hoc conveniant quam aliquam differentiam
infimam quae non est collecta ex differentiis superioribus sed propria hic specie et convertibilis
cum illa. Si enim differentia infima esset collecta ex superioribus homo non differret
centraliter a Leone quia differentiae subalternae sive superiores conveniunt
tam Leoni quam homini.

Conclusio 2a. Differentia infima est simpliciter simplex et nullo modo
ex aliis differentiis subalternis composita.

Haec inferitur ex dictis. Probatur 1. De conceptu centrali differentiae infimae est
quod sit gradus omnino simplex quod non potest differentia infima componi ex subalternis
consequentia patet probatur antecedens. Differentia infima se tota differt et est primo ab omnibus aliis extra
diversa quod de conceptu centrali illius est quod sit omnino simplex. Probatur consequentia nam
si v.g. rationali mortali est differentia ultima hominis ut quidam voluerunt quod homo
differret a rationali immortali angelo sic: tunc neque se tota differret neque
esset per se primo diversa nec non consequenter esset illius differentia quia conveniret
cum angelo univoce in linea rationalis quod patet. ut enim aliqua res se tota differat
ab alia requiritur ut in nulla ratione univoca communi conveniat cum illa.
Probatur 2. Differentia se habet ut forma respectu generis quod non potest esse composita probatur consequentia.
quia neque excogitari modus aliquis quod differentia deberet componi quod probatur quia
illa compositio non potest fieri per connexionem diversarum formalitatum quae se habent
aut tanquam formae quia ex his formis non potest fieri unum ens per se sed per accidens
nam ex diversis entibus in actu non potest resultare unum per se ut ait Aristoteles
3o Metaph. cap. 6. neque potest fieri haec compositio ex aliis duabus formalitatibus
quarum una se habeat ut forma ad alia ut materia, tum quia differentia hoc
modo composita non posset se habere ut forma sed potius ut integrum compositum
quod separatur ad modum per se stantis. Tum non quia ex differentia sic composita
quae et ex genere quod contraheret nullo modo posset fieri unum per se

fieri unum per se. Etenim ex Epiphi mente non potest unum per se constitui
quod sequitur differentias nullam metuere compositionem sed esse simpliciter simplices
et hoc ratio procedit tam de differentiis infimis quam subalternis.

Probatur 3°. Species rerum sunt sicut numeri qui in indivisibili consistunt quod species
rerum non constant differentiis compositis. probatur consequentia quia tunc essentia spe-
cifica non esset indivisibilis quia differentia specie constitutiva non esset indivisi-
bilis sed composita.

Probatur 4. In composito physico tantum est una forma physica quod non in composito
Metaphysico quale est species infima erit una non tantum forma Metaphysica. Sed differentia
consequentia est similiter quia inter compositum physicum et Metaphysicum interest
quod differentia specifica non sit plures hoc est non sit composita ex pluribus differentiis
alias esset esset plures formae unius et eiusdem compositi quod differentia ultima
et simplex habet conceptum simplicem ultimum.

Cum hoc tamen stat quod in explicandis rerum essentiis et naturis saepe utamur
circumlocutionibus et multarum rerum collectionibus, non quia differentia rerum nisi
sint compositae aut collectae ex pluribus sed quia essentiae rerum sunt nobis valde
occulte nec suppediunt tamen quod eas incomplexe dicerem.

Cho 3 Patet differentia infima immediate contrahens
aliquod genus infimum et proximum pluribus speciebus communis.

Probatur Cho si non daretur aliqua differentia infima immediate contrahens aliquod genus
sequeretur in quinque specie claudi infinitas perfectiones ad hoc est falsum quod
et falsum negare genus proximum et infimum quod immediate contrahatur a differentia
infima. probatur minor. alias daretur in rerum natura infinitum in genere perfectionis
quod potest Deum admitti aliquid absurdum non potest. probatur sequela. quodlibet genus affert
suam perfectionem distinctam ab alio genere quod si inter quamlibet speciem et genus
supremum daretur infinita genera subalterna et non aliquod genus proximum quod
immediate contrahatur dabuntur in infinitae perfectiones.

Dicunt contrarij illas perfectiones se invicem metuere ex quo non sequitur dari simpliciter infinitum in linea perfectionis.
Ita quilibet genus affert suam differentiam constitutivam, quo admissis generis intermedijs infinitis dabuntur in differentia infinita sed et probatum est differentiae differentiae non se mutuo metuunt quo in quolibet specie adhuc darentur perfectiones infinitae.
Confirmatur. Sequeretur ex contraria sententia speciem infimam non posse definiri ad hoc est falsum quod et id ex quo. Probatur sequela ut definitio bona sit dicitur tradi vel per genus supremum et per omnes differentias intermedias usque ad ultimam metu sine vel per genus proximum et differentiam infimam sed neutro modo potest hoc fieri in sententia contraria non enim daretur definitio per genus proximum quia tali genus non daretur in illa sententia neque per genus supremum et differentias intermedias omnes quia illae essent infinitae quo non posset dari definitio speciei. Nec valet si Bo. definitionem factam per genus supremum et differentiam ultimam quilibet haec est homo est substantia rationalis esse bonam. Ratio sequendum haec est definitio hominis non dicens totam eius essentiam.
Infertur ex hac conclusione. In quaecunque specie esse assignanda praedicata essentialia in certo et limitato numero ita quod in praedicatis essentialibus univocis non detur processus in infinitum. Probatur hoc si inter supremum genus et speciem infimam essent infinita gratia et infinitae differentiae quae sunt praedicata univoca essent infinita et non essent infinita sed hoc implicat contradictionem quo sunt ponenda praedicata essentialia in certo numero in quolibet specie. In quibus essent infinita ut supponit altera sententia et non essent infinita quod probatur illa praedicata essentialia standerent certis et finitis limitibus et terminis quo non essent infinita consequentia patet probatur antecedens illa praedicata infinita gratia scilicet intermedia et differentiae haberent sup. se supremum genus et caput et differentiam infimam tanquam fundamentum et terminum quo illa praedicata standerent certis terminis et quo non essent infinita quia infinitum carent termino.

Arg. 1. Si aliqua differentia esset infima, nunquam haec v. g. rationalis sed haec non est
quod nulla dabitur differentia infima simplex. Probatur minor posito casu quod Deus
crearet alium hominem distinctum ab hoc homine specie quia creatus est ille
homo esset rationalis quod rationale iam esset differentia subalterna. Dein. Homo conve-
nit cum Deo et angelis in hoc quod sit rationalis quod rationale non est differentia infima
quia per differentiam infimam res distinguitur ab omnibus aliis et cum nullo convenit
Ex quo minor inferitur quod haec differentia rationale sic: non sit simplex in
ratione differentiae quia ipsi dicunt aliquid addi per quod differat homo ab angelis et Deo
et hoc addiderunt antiqui Definientes hominem hoc modo. Homo est animal
rationale mortale. Ex concedo maiorem et negando minorem. Ad probationem ut Respondeatur.

Dico quod rationale potest esse sumi 1° ut dicit proprium discursus et sic
non est differentia infima quia potest homo aliquis alterius speciei a Deo produci cui
hoc proprium non competat et sic rationale est differentia subalterna. 2° potest
sumi prout dicit proprium discursus cum tali determinata perfectione ut
4 v. g. quod modo reperitur in homine a Deo producto et sic est infima differentia nec
ulli alteri speciei competere potest. quia omnes aliae species possibiles
essent perfectiores vel imperfectiores. Ex quo patet quod sit dictum ad argumentum
negando sic: est quod homo iam productus conveniret in rationali cum homine possibili
et consequenter rationale 2° modo sumptum erit ultima differentia hominis.
Ad id vero quod dicebatur hominem convenire cum Deo et Angelis in rationali
quod rationale non est ultima differentia hominis negatur antecedens. Deus et Angeli non sunt ratio-
nales modo explicato. Unde non est necesse addere in definitione hominis quod sit animal
rationale mortale sed sufficeret rationale sicut erit rationale differentia simplex
Et probatur hoc: Rationale quod est differentia infima hominis est proprium intelligendi cum
discursu et dependentia a sensibus sed Deus et angeli non per discursum intelli-
gunt neque per sensuum ministerium quod non possunt appellari rationales eo modo
quo homines rationales appellantur.

Arg. 2°. Individuum recte est definiri per collectionem plurium proprietatum
ergo et species per collectionem plurium differentiarum superiorum et consequenter superstruet
differentia infima. Consequentia patet a parte nam sicut eadem collectio proprietatum
in alio esse non potest singulae tamen possunt et per hoc satis distinguitur unum individuum
ab alio ergo in collectione differentiarum superiorum sufficienter distinguitur unam speciem
ab alia licet illae differentiae singulae in aliis species esse possunt, dummodo tamen
non tota collectio.

Rx. Individuum quidem recte definiri per illam collectionem proprietatum quae
est nobis maxime nota talis collectio, licet tamen individuum aliquam simplicissi-
mam differentiam per quam ab omnibus aliis distinguatur et hac ratione si deberet
intimare definiri per illam simplicissimam differentiam deberet definiri
eodem modo Rx. quod species debeant definiri per illam simplicissimam
et ultimam differentiam si possimus illam ~~definiri per illam ultimam et sup-~~
~~ficissimam differentiam deberet definiri~~ omnino hic neque non credendum est per collectionem
plurium differentiarum superiorum nec speciem aliquam sed ultimam gradum definiri.
Et argumentum illud ratione cuius motum est praesens dubium Rx. Nullum
ex illis sequitur absurdum in potentia non sequitur quod differentia ultima esset actus purus
quia ad actum purum petitur quod respectu nullius sit in potentia ad differentiam tam
ultima quam subalterna est in potentia ad existendum et componendum
cum genere neque in inferiori sed in se: quod est supremum genus. Supremum non
genus non dividit genus nec componit speciem cum genere sicut facit differentia.
Alia argumenta videri poterunt in Auctoribus et haec de differentia.

DUBIUM UNDECIMUM.

Quid sit proprium 4 praedicabile.

Porph. 4 refert acceptiones proprii. 1°. quod convenit soli sed non omni ut hic artem
medicinae convenit soli homini sed non soli omni 2°. Accipitur pro illo quod convenit
omni sed non soli ut esse pisidem convenit omni homini sed non soli convenit sigidem et gallo
3°. quod convenit omni et soli sed non semper ut hic canos convenit omni et soli homini
sed non semper hoc non plerumque in senectute contingit. 4° modo accipitur pro illo
Quod convenit omni et soli et semper ut risibile respectu hominis convenit

n. ei soli et sp. Intelligenda nam proprij quarti praedicabilis
Nec enim omnia re sunt praedicata centralia rei quidam accidentalia et haec
iterum sunt in explicatione, quidam sunt quae oriuntur ex ipsis praedicatis centralibus
et ratione praedicatorum centralium conveniunt rei et omnibus illis quae talia praedi-
cata conveniunt sic se habent respectu hominis et talia accidentia com-
plent naturam spectantque ad eius integritatem quae si per illum a re sepa-
rantur non manet integra earum centra sed ipsi laesa et ista praedicata esti-
tuunt hoc 4 praedicabili. Vocantur enim talia praedicata accidentalia
vel accidentia non simpliciter sed tali loquendo de accidenti pro omni sic illo
quod non est praedicatum centrale rei.
Ex quo enim obiter colligitur rectus ordo quem servavit Porphyrius praedicabilia
postquam non egerat de praedicatis centralibus quae ipsam rei centrum ingrediuntur
et declarant statim agere coepit de illis quae ab aliis praedicatis centralibus
prosternere solent. Alia vero sunt accidentia omnino extrinseca rerum centrum quae
ab earum centra non dimanant nec ipsis conveniunt ratione praedicatorum centra-
lium sed omnino extrinseci proveniunt ut albedo V.G. parietis non est de eius
integritate nec complet perfectionem illi debilem centralem et talia acci-
dentia extrinseca bene possunt per illum separari a re cui conveniunt
absque ulla centrae laesione, non tollitur aliquid ad complementum et perfectionem
illi nostrum. Idem dicimus de albedine Rigni et nigredine Orni
quae non spectant ad hoc 4 praedicabile ob rationem insinuatam quia non prosternunt
ab centralibus illorum praedicatis sed tantum ab aliquibus conditionibus mutabilibus et indi-
viduabilibus. Unde ablata per illum albedine a Rigno non ledit eius centra
nil namque auferit quod aut sit centrale aut ab eius ~~eius~~ eius centra
dimanans, si vero tollas volitionem intellectivam laesam et ipsi truncatam
videbis horum centrum et in hoc differt proprium 4 praedicabili ab acci-
dente quod est 5 praedicabili.

N. 4. Ad ea respondendum ea q̃ ab entia dimanare dicit et q̃ ad hoc p̃dicabili spectant. Et in p̃dicta dicit manare ab entia res n̄ merte alicuius agentis extranei sed q̃ simpliciter emanasse et talis q̃ pri ab entia manare dicit, sicut q̃ tunc ab humanitate ea notitiam intellectum rationalem &c. Granitas m̄ à tergo et motus deorsum. Et quantum talia p̃dicata n̄ retinent hoc n. m̄ n̄ sed q̃ pri sed potest accidentia q̃dam et pri acts redundi n̄ ē proprietas horis qn talis n̄ sed competit hoc nisi ab hoc abstrahe alia entia tunc pri sed sumendo aptitudinalit hoc ē q̃ aptitudine q̃dam sumuti ab entia ad hanc aut illam actum exercendum. Vbi.

N. Sed nil pri p̃dicata q̃ ab entia dimanant ubi respondet q̃ se n̄ ponit in actum explicare nisi certo tpe à nea existente in certo situs sic v. g. ea rationem ē proprietas arbitri, hoc in actu n̄ explicat se in actum nisi post q̃ diem ut exercitii docet q̃ hi n̄ tollit qn ea rationem sit actual proprietas hujus ab eis entia dimanat. Et in Dnr à fratre dimanari et si magis pri in accidentali tunc à proprietate n̄ dimanent, tunc tn cum illis abijm naturalem connectorum ut v. g. ea rationalitas respu corporis, ea rationem respu mentis qn et alij dicuntur q̃ pri n̄ sed in hoc q̃ p̃dicabili post quam complexum renuncient tn ad hoc q̃ p̃dicabili et huiusmodi sed per in per respu numeri realis aut irrationalis respu anitis q̃ tunc ab entia n̄ dimanent dicit tn tertio ab illa dimanari qn tunc realem connectionem cum ea Vnde in n̄ pri spectabant ad hoc p̃dicabili sed tn illa q̃ ab entia qn mō fuerit explicate dimanant.

Circa 4 Accepitur pri in Porph. relatus q̃ sic oris quam ex illis rationibus constituit hoc quartum p̃dicabile. Et h. Rationes sit.

Cto 1. Oē id quod tunc ab entia fuit ē q̃ p̃dicabile et hoc tn ē pri quod q. mō accipitur.

Ctr. Ex dicto Phy. q̃ by dicum fuit definitum nil pri et accidit nisi manifestum. ita q̃ pri q. mō ē q̃ p̃dicabile et oē q̃ p̃dicabile

est proprium 4o modo. quodcunque quod aliquid praedicatum convenit solo tantum quod
dimanans ab eius essentia aut ratione praedicatorum essentialium illud pertinet ad
4 praedicabili.

Ch. 2a. Proprium ut est 4 praedicabile hoc modo essentialiter definitur.
Proprium est vere respiciens plura tantum quod ab eorum essentia dimanans.
Descriptive vero definitur hoc modo proprium est praedicabile de multis
tantum quod ab eorum essentia dimanans.

Pro Has definitiones bene declarantur nam proprium in primis partibus vere convenit cum
omnibus aliis praedicabilibus pro reliquis partibus differt a tribus prioribus praedicabilibus
quia praedicantur vel tantum pars essentiae aut tota essentia. differt enim per eadem
ab accidenti quod non praedicatur ut quod profluens ab essentia sed ut quod plane extrin-
secum eam ab extrinseco provenientem.

Ch. 3. Proprium non habet rationem vere aut 4 praedicabilis respectu
speciei a qua profluit sed respectu individuorum si est proprium spe-
cificum aut respectu specierum si est genericum.

Haec Ch. supponit ut certum dari tam proprium genericum quam specificum
illa quae non solis speciebus infimis habeant proprietates fluentes ab essentia sed
in genere aut speciebus subalternis. probatur hoc. esse infimum est proprium 4um praedi-
cabili quia fluit ab essentia animalis habetque veram connectionem cum illa
sed hoc non convenit soli speciei infimae sed pluribus speciebus. imo in genere inme-
diate licet respectu illius non habeat rationem vere quod genus habet in suas proprietates
quod dantur propria generica et haec propria vocat S. Th. opusc. 48 cap. 6
illa quae mediate ab essentia dimanant.

Praesens a. Ch. probatur ex dictis de differentia supra. An scilicet differentia habeat
rationem vere respectu speciei quam constituit an vero respectu individuorum.
Rationes quas adduximus ibi videri poterunt.

Chro 4. Duae descriptiones proprij ab Arte et Porph. datae
bonae sunt. Ita ista. Proprium est quod non indicat quid est esse rei soli
a. inest et conversim praedicatur.
2a descriptio est. Proprium est quod convenit omni et soli et semper et conversim
praedicatur.
1a descriptio explicat naturam proprij ut est 4 praedicatum non v. ut est 4 praedicabile
cum urbe. 2a v. id explicat. Quare descriptio 4. praedicabilis haec contra cir:
cumferri solet.
Ratio pr est quia 1a descriptio nullam rationem urbis insinuat neque ullam mentionem
praedicabilitatis mentionem facit. 2a v. idipsum praestat. Sed quaeris quae ratione
2a descriptio explicet naturam 4 urbis cum dicat quod convenit soli, solitudo
non repugnet urbi. Respondeo Hanc descriptionem ita esse explicandam. In primis
quando dicitur proprium est quod convenit omni et soli omnis non distribuit speciem immediate a quo
proprium dimanat cum haec sit incapax distributionis una non tantum est et
indivisibilis sed tamen omnis distribuit individua contenta sub specie ut sensus
sit omnia individua speciei tamen soli spectat solum individuum talis speciei habere
talem proprietatem excludendo omnia alia individua alterius speciei et cum haec
individua multiplicentur respectu illorum vere habebit rationem urbis et 4 praedi
cabilis.
Arg. 1o Esse visivum est proprium hominis et praedicatur de illo praedicatione 4.
praedicabilis et tamen non est proprium 4o modo ergo non omne 4 praedicabile est proprium 4o
modo. Similiter habere duos pedes canescere, esse medicum iumendo pro potentia
non pro actu ~~[illegible]~~ praedicantur de homine 4. praedicabilis et tamen non sunt propria 4o
modo ergo. Probatur minor quia ad 1. esse visivum convenit non Leoni ergo non est proprium
4o modo hominis quod omni et soli et semper convenit Respondeo concedendo ma. et d. mi. non est
proprium 4o modo maiori quam ab essentia specifica dimanans nego mi. adaequate secundo
vel aliter, non est proprium 4o modo specificum concedo mi. Genericum nego mi.
specificum quidem petit quod competat soli speciei infimae at genericum
bene potest competere diversis speciebus. Et sic mi explicari potest tamen soli in

proprio generico, quod sic: competit soli speciei contentae sub tali genere et sine
limine loquendo de illo quod proprium genericum immediate respicit soli generi
competit quod est in specie quadam subalterna ut sup. diximus.
Ad 2. quod dicitur in argto Rx negando illas esse praedicationes 4. praedicabilis
in sumendo pro potentia quia potentia non ad habendum duos pedes potest separari ab
homine ~~aliqua~~ ubique ille centrum eius lesione similiter potentia ad canescendum. Imo
est tantum praedicata quadam a materia provenientes, non a. a praedicatis essentialibus
quod tamen patet ad 4. praedicabile, de potentia v. ad medicinam si sumatur pro
inclinatione quadam quae ex natura illuminati permanet est propria passio hominis et 4.
praedicabili spectatur ad 4 modum. Porph. a. et sic accipit sed non pro actu
ipso medendi aut pro inclinatione quadam peculiari in conditionibus individualibus arte
et sic patet quod soli homini competat sed non omni.
De potentia v. ad canitiem est difficultas si non sumatur pro potentia non pro actu et accipe
debuit Porph. certe erit proprium 4 modo hominis quia illa potentia ad canitiem omni
homini et soli et semper convenit. Rx tamen non esse proprium 4 modo respectu hominis illam
potentiam ad canitiem quia proprium 4 modo dicitur conversum praedicari de specie et
homine non habet ista potentia respectu hominis cum non conveniat lupis et equis etc.
Dices 3a ergo male dixit Porph. canescere esse hominis proprium homini 3o
modo sic: quod omni et soli non tamen semper convenit Rx verum esse istam potentiam non
soli homini competere, interim tamen exponendus est Porph. quia usus est homine exemplo
communissimo quod frequentius in homine accidere solet quam in aliis animantibus.
Arg. 2o Unum verum bonum conveniunt omni enti et soli enti et semper et tamen non
spectant ad hoc 4 praedicabile ergo Cons. sup. posita falsa Rx nos hic
agere de proprietatibus universalibus non transcendentalibus quae sunt in argto relata
unde mirum non est si ad hoc 4 praedicabile non pro reducantur.

DVBIVM DVODECIMVM

Quid sit Accens 5 predicabile

Posquam absolvit omnia Porph. que ad centum rei dictorandam spectant aggredit 4° cap. Tractatum de Accidente cuius descriptionem et divisionem proponens sed nos antequam illud definiemus et dividemus videbimus quid hoc nomen accidens significet et quod duplex habeat ~~predicatum~~ significatum. Sumitur ergo Et uno quoque dividitur omnia substantiam in divisione qua dividitur ens in substantiam et accidens et hac ratione accidens est nomen quoque impositionis significans ~~nat~~ naturas 9. predicamentorum accidentalium ut quantitatem relationem &c. et sic accidens dicitur inhaerere subiecto non quod inhaerentia actualis vel actu mere subiecto sit eius centia sed quia ex sua natura dicit ordinem ad inhaerendum et de Accidente hoc modo accipit nos non hic agimus sed ad alium locum spectat.

Alio modo sumitur accidens prout dividitur omnia genus specie differentiam et proprium in divisione que supra 5 predicabilia sunt divisa et sic accidens est nomen eius impositionis significans quandam relationem rationis que natura aliqua ad sua inferiora sub certa ratione referuntur et materiali hoc 5 predicabilis fortiter sumpti sunt omnia predicamenta tam substantiae quam accidentis. His praeintellectis descriptiones a Porph. tradita facili percipi poterunt. Tradit ergo Porph. nobis 3 descriptiones accidentis 5 predicabilis.

Prima est Accens est quod adest vel abest sine subiecti corruptione. Explicatur descriptio Lg abest vel adest potest sumi Et. Uno modo realiter et in esse physico sicut aqua adest calidilas secundum realem et physicam maxime tantum quando est calida et abest physice et realiter quando non est calida et sic non sumitur hic, tum quia Porph. contradiceret sibi ipsi in sua divisione inferius facta tum quia adest vel abest hoc modo non competit omnibus accidentibus cum multa sint predicata accidentalia que sunt entia rationis et hoc per realem maxime tantum subiecto adest non possunt ut de se patet. non n. secundum intentio specie v. G. realiter et physice existit in homine quando de ipso predicatur.

Alio modo potest sumi adest vel abest intellectualiter seu intentionaliter vel ut explicat Caiet. sumitur per affirmationem et negationem ita quod adest importet

compositionem quae sit per affirmationem et absque divisionem quae sit per negationem
ita ut sensus sit accidens est quod absque vel adest hoc est affirmatur et negatur et
sic accipitur in hoc loco.
Illa particula intermedia est nota copulationis non simul sed successive et
indifferenter, non quod simul affirmatur et negatur hoc non implicat. Ly praeter
subiecti corruptionem non potest esse accipi 1° pro corruptione secundum rem et de
tali corruptione hic sermo non est. 2° pro corruptione secundum illum subiecti
ita ut sensus sit praeter subiecti corruptionem absque eo quod intelligatur laesa subiecti
centrum aut diminuta existimamus non saltem accidentis integre complete
et salva sua centra posse intelligi non tantum per simplicem apprehensionem sed
verum iudicium intellectuale absque accidente quia accidens nec est de centrum subiecti nec quod
ortum ex praedicatis centralibus sicut est 3a quilibet res ut integre concipiatur absque
laesione sua centrum petit praedicata centralia et proprietates ab illis dimanantes
sicque nullo modo potest concipi per verum iudicium intellectuale salva
eius centra et proprietatibus quia patitur laesionem et detrimentum in perfectione
et integritate sibi centraliter debita ad ipsum perfectionem spectat proprium 4
praedicabile non quidem tamquam pars centrum sed ut quod dimanans ab centro
ut dictum.
Dicimus non tantum per simplicem apprehensionem sed per iudicium quia accidens non tantum potest per quam
operationem mentis apprehendi sine subiecti corruptione sed non potest per verum iudicium de
illo negari potest eius corruptionem cuius ratio haec est, si non tantum per simplicem apprehensionem
posset accidens separari a subiecto salva eius centra non distinguerentur
a proprio 4 praedicabili. possumus enim non apprehendere totam centrum v.g.
hominis absque risibilitate apprehendendo tantum genus et differentiam eius quod accidens
est hic aliquid aliud per quod distinguatur a proprio et hoc est quod accidens potest
per verum iudicium negari de subiecto salva illius centra ut ipsa duo corpus
non est niger vel non contrarium praedicati accidentalis potest non dici de subiecto
ut corpus est albus, nec te moveat quomodo istae propositiones possunt esse verae cum
nullus corpus albus reperiatur et omnes sunt nigri et ab eo quod res est vel non est oratio
dicatur vera vel falsa. quia aliquam propositionem esse veram ostendit esse 1° simpliciter

2o sic. Hoc est cum aliquo addito et sic constat quod ista propositio corvus non est niger
non est simpliciter vera est tamen vera sic cum aliquo addito sic: per subtractionem
hoc est non prohibetur esse vera ex subtractione non non ideo ista est falsa quia
negatio nigredinis inseratur naturae corvinae sed aliunde quia cuilibet corvo secundum
rem commuta est nigredo, unde non intendunt physici dicere vere intelligi
nigrum et non nigrum simpliciter sed cum ista clausula per subtractionem.
2a Dictio hoc est. Accidens est quod contingit eidem mere et non mere. Haec
dictio bona est et accurate explicat naturam accidentis. Per hoc contingit
differt accidens a proprio sequitur non quod accidens ipsi fortuito rei adveniat et non ab
ipsa essentia oriatur et est haec dictio explicanda sicut precedens illud mere et non
mere non intelligitur quod simul eidem accidenti possit convenire respectu eiusdem
subtracti hoc non est impossibile sed successive, hoc abest dicit sumi vel secundum rem
si est accidens separabile ut calidilas respectu aquae, dormire respectu hominis
vel secundum aliud si est accidens inseparabile et sic intelligitur secundum salva
sua essentia modo cum isto accidenti modo sine illo per negationem sive per
indicium negativum et sic sensus fit. Accidens est quod intelligitur oratione
compositiva mere et non mere salva propria subtracti essentia.
3a Dictio. Accidens est quod neque est genus neque species nec differentia nec
proprium sed a. est in subtracto. Haec dictio non sufficienter declarat
naturam accidentis licet dicit per negationes ubi patet quomodo definiendi
reprehendendus non est praesertim si res per alias dictiones explicata manet ut
iam factum est. Hoc a. sed est in subtracto est ita intelligendum non quod accidens
sed inhaereat subtracto reatur et actu alias nullum durat accidens separabile
sed quod sed inhaereat subtracto inhaerentia praedicationis ut ita dicam hoc est
ut sed se habeat respectu subtracti tanquam praedicatum accidentale et ut
quod plane extra eius essentiam constitutum.

Ista 3 definitiones Porphyr. An accidentis naturam ut est 5 praedicabile
et vere explicant dubium est inter Auctores quidam asserunt Porphyr.
tantum definivisse naturam realem cum primo Intentionem Accidentis non v. 2 Int. 5 praedicabilis
Unde assignant ipsi aliam definitionem pro Accidente ut est 5 praedicabile
et in primis definitionem centralem hoc modo Accidens est vere respiciens plura
accidentaliter et contingenter. Descriptivam v. istam. Accidens est id quod praedi-
catur de pluribus accidentaliter et contingenter.
Verum duae priores definitiones Porphyr. Accidentis ab his ijs auctores
isti adducunt vel parum vel nil differunt nisi in accidentis naturam
ut 5 praedicabili probe explicant si tamen recte cum Caiet. et Scoto intelligantur.
Et 1a quidem definitio accidens est quod adest et abest praeter subiecti corruptionem
sic est intelligenda. accidens est vere quod adest et abest non per realem inhae-
rentiam ut calor aliquando adest manui et aliquando abest ab illa sed adest
et abest per praedicationem per affirmationem sic: et negationem. Et licet tamen adest
et abest sequentur actum tamen explicari debent per potentiam ita ut sensus sit
Accidens est quod potest adesse et abesse subiecto praeter eius corruptionem.
2a in definitione Accidens est quod contingit eidem inesse et non inesse eodem modo
explicari debet. — Ad quaestionem ergo quod sit accidens 5 praedicabile bene
Respondetur per definitionem tam parum ijm E. a Porphyr. traditam nisi in per 3
Licet illa quae dat per negationem non adeo videtur accommodata ad declarandam
accidentis naturam, Auctores tamen illi qui supra relatas definitiones addiderunt
et excogitarunt laudandi sunt, ponuntque eorum definitiones in scholis usurpari
quae in satis bene declarant naturam 5 praedicabilis.
His Expositis facile erit alijs statuere Choices sit ergo. Cho 1a
3 Definitiones Accidentis a Porphyr. traditae sunt bonae.
Haec Cho patet ex eo quod omnes physici coeunt has definitiones tamquam legi-
timas recipiant.

Clo 2a. Accidens ut est 5um praedicabile recte definitur hoc modo
Accidens est quod adesse et abesse potest sine subjecti corruptione.
Item hoc modo Accidens est quod contingit eidem inesse et non inesse.
Haec Clo est quasi dubii responsum prolatum [illegible] dubii in explicatione hujus definitionis.

Clo 3 Definitio ab Accidentibus praedicabili ut Accidens est [illegible] respiciens plura accidentaliter et contingenter. Item Accidens est quod praedicatur de pluribus accidentaliter et contingenter non bona est.

Clo 4a. Definitio istorum praedicatorum per genus et differentiam est probanda. Et haec [illegible] respiciens plura convenit accidenti cum omnibus aliis praedicabilibus. Et haec accidentaliter differt a genere specie et differentia. Per haec contingenter differt a proprio quod non convenit subjecto contingenter sed necessario et quod proprium necessario convenit subjecto omni et eo quod sit quod [illegible] ab ipsis praedicatis accidentaliter. Unde aliqui in definitione proprii addunt [illegible] proprium est id quod praedicatur de pluribus accidentaliter et necessario sed ista definitio non distinguitur a [illegible] [illegible]. Data [illegible] [illegible] quod proprium sit quod ab certis [illegible] [illegible] quod necessario competit subjecto. Ergo [illegible] aliud discrimen colligitur inter proprium et accidens [illegible] quod [illegible] nequeat salva certitudine et integritate sua sine proprio intelligi, bene tamen sine accidenti, de quo iam supra dictum est.

Clo 5. Divisio [illegible] Porph. divisit Accidens in separabile et inseparabile est secundum [illegible] accidentis et [illegible] separatione reali.
Hoc est illud quod fulcitur 2a Intentio accidentis aliud potest realiter separari a subjecto ut calor ab aqua, somnus a Petro, aliud non potest separari realiter ut albedo a cygno, nigredo a corvo.
Plus Clo [illegible] intellexisset Porph. separationem intentionalem [illegible] [illegible] [illegible] assignasset definitionem accidentis [illegible] dicitur Accidens posse adesse et abesse sine subjecti corruptione [illegible] aliquod accidens inseparabile [illegible] non competeret definitio Accidentis et consequenter esset diminuta.

Arg. 1. Ad pb. accns n ce vrte. Accns nulla hl inferiora de qt
pdicat go n e vrte. pbr ans. album v. g. e accns et idem dicimus de
oib accidentib vel hl hoc vel illud album p suis inferioribus vel Petrum
aut Paulum aut alia sutta in hac fro neutrum pt dici go accns nulla
hl inferiora. pm dici neqt qa de hoc et illo albo album pdicat in
qd go n ut s pdicabili. Nec E. pt dici qd plr Paulus et Petrus
st inferiora spec go n accidentis. pet cons qa nil pt stineri in rpti
superiori.
Rx nydo ans ad pb. dar inferiora accidentis n ce hoc et illud album
hoc et illud accns vel recte pbat argtm sed inferiora albi v. g. vel e
s pdicabili st Petrus et Paulus Eiusq et alia et respu hoc hl
rationem s pdicabilis. Ad pb. Rx occdo Petrum et Paulum ce inferiora
spec sed sub diversa rone qd n impedit qn in aliam superiorem rationem
respicere possunt.
Qa 1. Defrom Arg 2o. Mors et combustio st accidentia respu hois et
domus et tn n possunt abce et adce sine sttu corruptione go defrom acci
dentis mala. ma. e certa ista n. st pdicatio accidentalis hoc e mortuus
domus e combusta. plr m. impossibili e qd sit hl et mors sit in hoc
et idem e de combustione respu domus.
Ad hoc argtm omissis aliis solet. Rx cum Caut. illa n ce pdicata
s pdicabilis rao e qa st pdicata repugnantia sutto. s a. pdicabili
e pdicatum convenientis sutto. Unde n mirum qd ista pdicata n possunt
ce sine sttu corruptione.
Qa Haec ppo e vera hoc e mortuus go pdicatum convenit sttu et n repugnat
Rx hanc ppoem ce veram cum ampliatione sc: id qd fuit hoc mortuum e.
Vel dices hanc ppoem ce veram p Synechoden sumendo. Ptem p toto
ut corpus pt dici mortuum hoc e privatum vita.

Arg. 3. Forma substantialis potest abesse et adesse materiae absque eius corruptione et tamen forma substantialis non est accidens ut patet. ergo definitio accidentis convenit alteri, a definito. ma patet. materia non corrumpitur quando forma ab illa separatur sed dicunt physici totum compositum corrumpitur.

Rx 1°. Formam substantialem esse accidens respectu materiae quia non spectat ad essentiam eius quae concessa maiori d° ma. et tamen non est accidens praedicamentali secundo ma. praedicabili negatur ma. Rx 2°. Formam substantialem non dici accidens respectu materiae licet possit abesse et adesse sine eius corruptione quia nomen sumitur a quo accidens 6 praedicabili dicitur abesse et adesse intelligitur totum compositum quod non est materia sola Rx quod patet ad argum.

Ad 1. sol. arg. sic. substantia non potest suscipere denominationem 5. praedicabilis ergo illa solutio falsa. probatur antecedens quod est 5 praedicabile suscipit magis et minus sed substantia non suscipit magis et minus ergo substantia non potest esse 5 praedicabile. Rx negando antecedens ad probationem dicitur d° ma. Accidens physicum suscipit magis et minus secundo ma logicum negatur ma. neque tamen omne accidens physicum suscipit magis et minus ut patet in illis et volunt. et dicit. Dato quod Aristoteles fuerit locutus de accidentibus logicalibus quod suscipiant magis et minus ad tamen non intelligit de omnibus sed de aliquibus tamen quod nos non negamus

Et haec de 6. praedicabilibus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST